

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov, Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vințilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

- *Variațiuni jurisprudențiale cu privire la caracterul nulității actelor de gestiune ilegale*, de profesor Al. Cerban;
- *Observațiuni critice asupra proiectului de lege pentru acordarea de gradafii membrilor ordinului judecătoresc*, de Vasile F. Georgescu, magistrat;
- *Promulgarea codurilor penale*.

JURISPRUDENȚE:

- Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Anton Dărvulescu cu Pinca Spiner* (Hotărâre. Pronunțarea ei. Indicațiuni contradictorii asupra datei. Nulitate).
- Idem s. II: *Stan M. Rădulescu cu Nae Gheorghiu* (Executare silită. Contestatie. Posesor. Trebuie să dovedească că a posedat în condițiunile legii în momentul executării. Titlu de proprietate intervenit între părți. Instanța nu trebuie să-l examineze și să-l discute decât în raport cu posesia);
- Idem, idem: *Prima Casă de Păstrare Timișoara cu Desideria Roth* (Legea conversiunii. Proprietar de teren viran urban. Dacă beneficiază de legea lichidării datoriiilor);
- Idem s. III: *Marin Georgescu cu Ion Niță și a.* (Ordonanță presidențială. Drept contestat de părți. Obligația instanței de a cerceta aparenta dreptului);
- Idem, idem: *Costică Șteflea cu Banca Râmnicului și a.* (Concordat preventiv. Ordonanță de admitere în principiu. Nu are autoritate de lucru judecat);
- Curtea de apel București s. III: *Soc. Cooperativă Voința Muncitorilor C. F. R. cu Ion zis Costache Mibai* (Legea conversiunii. Debitor principal. Mandatar al unei societăți comerciale. Datorie comercială. Obligațiunea derivând dintr'un quasi-delicț comis în exercițiul unui comerț are tot caracterul comercial. Novațiunea nu se prezumă. Garantarea unei sume defraudate cu cambii nu operează o novațiune. Caracterul datoriei comerciale. Exceptare eela beneficiul legii);
- Tribunalul Ilfov s. I com.: *I. E. Marcovici cu Sapse Gross*. (Ordonanță presidențială în référé. Dacă este admisibilă când se cere evacuarea arendașului unei farmacii la expirarea contractului. Soluție afirmativă. Cine dă ordonanța?);
- Casația italiană S. Unite (Registre comerciale. Refuzul exhibiției lor. Jurământ supletoriu);
- Idem s. I (Cambio. Subscrierea societății numai cu indicarea firmei sociale);
- Idem, idem (Societate. Lichidare. Cesiunea întreprinderii. Efecte).
- Idem; idem (Societate. Natura civilă sau comercială);
- Idem, idem (Societate. Contract cu sine însuși. Reprezentantul a două societăți);
- Idem, idem (Cont-curent bancar. Definiție);
- Idem, idem (Cambio. Avalist. Excepția plății);
- Idem, s. II (Întreprindere comercială. Cesiune. Concurență. Garanție de evicțiune. Daune);
- Idem s. III (Firmă. Nume comercial. Concurență nelegală);
- C. Ap. Brescia (Testament. Legat. Casa cu mobilele și imobilele).

VARIAȚIUNI JURISPRUDENȚIALE CU PRIVIRE LA CARACTERUL NULITĂȚII ACTELOR DE GESTIUNE ILEGALE

Prin o decizie din 10 Octombrie 1934 (*Pand. Săpt.*, nr. 33—34) dată în complect de divergență, secțiunea a III-a a Inaltei Curți de Casație, interpretând art. 70 și 83 din vechea lege a contabilității publice, a decis că lipsa unei licitațiuni publice la baza unui contract de furnitură, încheiat de Stat, de o valoare mai mare de 100.000 lei, este sancționată cu o nulitate absolută, de ordine publică, care poate fi invocată de orice parte interesată; din contră, secțiunea I-a a Inaltei Curți fiind chemată a se pronunța asupra caracterului nulității unui contract prin care o comună pe de o parte a donat un teren fără a avea capacitatea legală de a donă și pe de alta a vândut un teren fără licitație publică, admite prin deciziunea nr. 677 din 8 Aprilie 1935 (*Jurisprudența Generală* 1936, nr. 2 sp. 45, pag. 43) „că actele încheiate de persoanele juridice de drept administrativ fără îndeplinirea formelor sau fără autorizarea autorității tutelare fiind acte lipsite de elementul capacității juridice de a contracta, sunt anulabile iar nu inexistente”.

Este evident că aceste două decizii ale instanței supreme, nu numai că nu pot fi considerate ca expresii ale unei concepțiuni unitare cu privire la caracterul nulității actelor de gestiune ilegale, dar ele constituie, din contră, soluțiuni diametralmente opuse.

În interesul stabilirii și menținerii unității de jurisprudență care este menirea cea mai importantă a Inaltei Curți, credem că este util de a examina considerațiunile de drept pe care se întemeiază soluțiunile divergente date de cele două secțiuni ale Curții și de a vedea care din ele este mai conformă cu principiile de drept.

În sprijinul deciziei prin care se stabilește că dispoziția art. 70 din vechea lege a contabilității publice (art. 86 din legea actuală) ar consfinți un principiu de ordine publică a cărui sancțiune n'ar putea fi decât o nulitate absolută, adică de ordine publică, susceptibilă de a fi invocată de orice parte interesată. Inalta Curte invoacă chiar textul articolului sus citat care ar consfinți în termeni imperativi acest principiu, Or,

art. 70 vechiu, ca și art. 86 din legea actuală, se mărginește a dispune că „toate contractele din care derivă un venit sau o cheltuială a Statului trebuie să fie încheiate pe baza unei licitațiuni publice” fără ca din acest text care cuprinde o dispoziție imperativă să se poată deduce că legiuitorul ar fi înțeles să consfințească un principiu de ordine publică, căci forma imperativă în care este redactat un text de lege nu denotă caracterul de ordine publică al acelei dispozițiuni legale, ci cel mult că sancțiunea nerespectării legii consistă într-o nulitate care poate fi însă absolută sau relativă după împrejurări, ținând seamă de spiritul legii și de motivele care au determinat pe legiuitor; astfel spre pildă, art. 205 din codul civil, aplicabil până la 1932, prevedea că „dacă bărbatul este minor femeia trebuie să aibă autorizația tribunalului ca să stea la judecată sau ca să poată contracta”, or este incontestabil că deși textul este redactat în termeni imperativi („trebuie”), totuși neobservarea textului era sancționată numai cu o nulitate relativă.

Inalta Curte pare a deduce caracterul de ordine publică al dispoziției cuprinse în art. 70 din faptul că acest text este încadrat în legea contabilității publice care fiind o lege administrativă este de ordine publică. În adevăr iată cum se argumentează în decizia Inaltei Curți: „considerând că principiul de mai sus consacrat în termeni imperativi de art. 70 din legea contabilității publice este un principiu de ordine publică legea însăși care-l proclamă având acest caracter”; „prin urmare dispozițiunea de mai sus fiind creată pentru protejirea interesului public general și având ca atare caracterul unei dispozițiuni de ordine publică ca toate dispozițiunile legilor administrative, încălcarea ei va atinge în totdeauna ca sancțiune o nulitate absolută”.

Credem că argumentul invocat nu este concludent. În adevăr ceea ce dă unui text de lege, caracterul unei dispozițiuni de ordine publică, este natura intrinsecă a normei de drept pe care o consfințește acel text, iar nu faptul accidental că el se găsește cuprins în complexul unei legi care în principiu este de ordine publică.

Aplicațiunea consequentă a modului de a vedea care se desprinde din argumentațiunea Inaltei Curți ne-ar duce la concluziunea necesară că orice dispozițiune cuprinsă într-o lege de drept privat are *ipso facto* caracterul unei reguli de interes particular, la care prin urmare voința părților interesate poate deroga. Or, o asemenea concluziune ar fi inadmisibilă căci și în dreptul privat există dispozițiuni care sunt de ordine publică și care ca atare cad sub sancțiunea art. 5 din codul civil.

Așa fiind, se pune chestiunea dacă în dreptul administrativ care reglementează raporturile statului și ale celorlalte colectivități publice locale, fie între ele, fie cu cetățenii, pot să existe dispozițiuni în care interesul social, interesul superior al colectivității să nu fie atât de pronunțat și de predominant încât inițiativa individuală de modificare sau înlăturare a dispozițiunei legale să fie posibilă.

Soluțiunea afirmativă a acestei chestiuni rezultă în mod cert din caracterul sancțiunilor pe care legile noastre administrative le-au aplicat în caz de încălcare a dispozițiunilor cuprinse în acele legi.

Astfel art. 203 și urm. din vechea lege pentru unificarea administrativă din 1925, ocupându-se de condi-

țiunile de validitate ale deliberărilor consiliilor comunale și județene, face deosebirea, consfințită în dreptul privat, între actele nule de drept și actele anulabile, stabilind că sunt anulabile deliberățiunile consiliilor comunale și județene la cari au participat membrii interesați; urmează deci că validitatea unor astfel de încheeri este lăsată la aprecierea organelor tutelare competente care vor decide după împrejurări dacă este cazul ca actul administrativ de autoritate să fie sau nu anulat. Această deosebire între actele nule de drept și cele anulabile este menținută și prin actuala lege pentru organizarea administrațiunii locale (art. 340 și urm. din lege).

Dacă legiuitorul nostru a găsit de cuviință să consfințească deosebirea între nulitatea de drept și anulabilitatea în sfera actelor administrative de autoritate, cu atât mai mult trebuie să admitem această deosebire în sfera actelor de gestiune. În adevăr, Statul sau subdiviziunile administrative ale Statului, făcând un act de gestiune, se comportă ca titular al unui patrimoniu; persoana morală de drept public procedează ca și un simplu particular în gestiunea intereselor sale patrimoniale și prin urmare trebuie să fie supus în principiu la aceleași reguli de drept.

În adevăr nu există niciun motiv, fie de ordin logic, fie de ordin juridic care să justifice o diferențiere din punctul de vedere al efectelor sau din punctul de vedere al sancțiunei unui act juridic după cum acel act este făcut de o persoană particulară sau de o persoană de drept public în gestiunea intereselor sale pecuniare. De ce oare o vânzare făcută de o persoană fizică incapabilă fără îndeplinirea formelor protejitoare ar fi sancționată cu o nulitate relativă, iar aceeași vânzare făcută de o persoană de drept public în aceleași condițiuni de lipsă de protecțiune, ar fi lovită de o nulitate absolută ?

Chiar Inalta Curte în decizia sa din 10 Octomvrie 1934, menționată mai sus, recunoaște că forma licitației publice, prescrisă de art. 70 din legea contabilității publice, pentru orice contract din care derivă un venit sau o cheltuială a Statului, este „edictată în interesul exclusiv al Statului”. Concluzia firească a acestei premise ar fi fost că fiind vorba de o măsură de protecțiune luată pentru apărarea Statului, îndeplinirea acestei forme să dea naștere, conform principiilor generale de drept, la o nulitate relativă de care să se poată prevala numai Statul, în interesul căruia a fost edictată acea dispoziție legală. Cu toate acestea, prin o stranie argumentațiune, Inalta Curte ajunge la concluzia nulității absolute motivând că legea în discuțiune „nu a avut în vedere interesul relativ și limitat al Statului considerat persoană juridică de drept privat, ci interesul obștesc asupra căruia Statul e chemat, ca organ de drept public administrativ, să vegheze”.

Or, în acest considerent residă confuziunea făcută între cele două activități fundamentale deosebite ca natură și efecte ale Statului și anume: între activitatea Statului ca organ de drept public, ca putere publică, manifestată prin acte de suveranitate, acte de autoritate și activitatea Statului ca titular al unui patrimoniu, ca subiect de drepturi patrimoniale, manifestată prin acte de gestiune. Or, este evident că atunci când Statul încheie un contract de furnitură, ca în speța judecată de Inalta Curte, face un act de gestiune, un act de natură patrimonială care trebuie în

principiu, în lipsă de dispozițiune expresă contrarie, să fie supus normelor de drept privat ca acel făcut de un particular.

A recunoaște pe de o parte că o măsură legală este edictată, în interesul exclusiv al Statului și a admite în același timp că neîndeplinirea acele măsuri atrage ca sancțiune o nulitate absolută, ce poate fi invocată de oricine, ni se pare o *contradictio in adjecto*; admittându-se o nulitate absolută, se ajunge la rezultatul surprinzător, ca neîndeplinirea formalității prescrise în interesul exclusiv al Statului să poată fi invocată în contra și în prejudiciul Statului, soluțiune la care s'a ajuns în speța judecată, în care s'a respins acțiunea în daune intentată de Stat pentru neexecutarea contractului din partea furnisorului, pe temeiul nulității contractului invocată de acesta.

În dreptul privat, forma licitației publice este prescrisă ca o măsură de protecțiune în interesul persoanelor incapabile, pentru că legiuitorul și-a închipuit că prin publicitate și concurența ce au loc în asemenea caz, contractarea sau înstreinarea se va putea face în condițiunile cele mai avantajoase; or, întru cât nesocotirea acestei măsuri de protecțiune edictată în interesul celui incapabil este sancționată numai cu o nulitate relativă, este inadmisibil de a se da o altă soluție atunci când neîndeplinirea formei de licitație se referă la un contract având de obiect un bun sau un drept din domeniul privat al Statului. Cum s'ar putea justifica din orice punct de vedere că neîndeplinirea aceleeași forme de încheere a unui act juridic să aibă ca sancțiune când o nulitate relativă, când o nulitate absolută, după cum partea contractantă în acel act este un incapabil, persoană fizică sau persoană juridică?

Această aplicare prin analogie la incapabili din dreptul administrativ, a sancțiunii aplicabile incapacibililor din dreptul privat, este în genere admisă în doctrina și jurisprudența franceză. Ne mărginim a cita: *Hauriou*, Précis de droit administratif et de droit public, pag. 297: en leur qualité de personnes morales, les administrations publiques ne peuvent agir que par représentants et elles ne sont pleinement capables que lorsqu'elles sont pleinement, c'est-à-dire régulièrement représentées. Si elles n'ont pas été régulièrement représentées à un acte, elles sont comme un mineur qui n'a pas été régulièrement représenté par un tuteur; elles peuvent, par la suite, invoquer leur incapacité pour faire annuler l'acte au civil (a se vedea și notele dela pag. 298 și 299). În același sens *Baudry-Lacantinerie et Barde*, Des obligations T. I, nr. 242; *Demolombe*, T. VIII, nr. 769; *Demogue*, Traité des obligations, T. II, nr. 694).

Singurul autor care, după știința noastră, susține părerea contrarie este *Laurent* (T. XVI, nr. 63) care combătând jurisprudența franceză, susține că atunci când o persoană publică contractează fără autorizație este vorba de o nulitate de ordine publică. Iată argumentarea în esență a acestui autor care pare a fi inspirat soluția dată de Înalta Curte prin decizia din 10 Oct. 1934; îndeplinirea formelor legale este stabilită în interesul incapabililor numai, când e vorba de incapacități de drept privat, iar nu când e vorba de incapacități de drept public; că tot ce privește o persoană de drept public este de ordine publică și că prin urmare este de ordine publică ca să nu poată contracta decât în formele prescrise de lege.

Tot acest raționament este bazat pe confuziunea dintre cele două categorii de acte prin care se manifestă activitatea unei persoane juridice de drept public și anume actele de autoritate pe care le face ca putere publică și actele de gestiune pe care le îndeplinește ca titular al unui patrimoniu, chiar când contractul sau actul juridic încheiat este destinat să satisfacă nevoile unui serviciu public.

Pentru aceste considerațiuni, aprobăm fără rezervă soluțiunea dată de instanța supremă prin decizia sa din 5 Aprilie 1935 care consideră actele încheiate de persoanele juridice de drept administrativ fără îndeplinirea formelor sau fără autorizarea autorității tutelare ca fiind anulabile, iar nu inexistente.

ALEX. CERBAN

Profesor de Drept civil
la Universitatea din București

OBSERVAȚIUNI CRITICE ASUPRA PROIECTULUI DE LEGE PENTRU ACORDAREA DE GRADAȚII MEMBRILOR ORDINULUI JUDECĂTORESC

La Ministerul de Justiție s'a elaborat, de curând, un proiect de lege pentru acordarea de gradații membrilor ordinului judecătoresc.

De îndată ce acest proiect de lege a fost dat publicității, el a stârnit unanime proteste din partea unor anumite categorii de magistrați, lezate prin felul defectuos și demoralizator cum a fost rezolvată această delicată și importantă problemă.

Dacă pentru supleanți, substituiți, ajutoari de judecător, primii președinți și președinții de tribunale, primii procurori, primii președinți și președinții Curților de apel, procurorii generali de pe lângă aceste curți, consilierii și procurorii respectivi, primul președinte și președinții Curții de Casație, procurorul general de pe lângă această Curte, consilierii și procurorii respectivi, proiectul de lege menționat mai sus aduce o reală îmbunătățire situației morale și materiale a acestora, în raport cu drepturile ce le conferă în această privință actuala lege pentru organizarea judecătorească, nu tot astfel se întâmplă însă cu judecătorii dela judecătorii și tribunale cum și procurorii de pe lângă aceste din urmă instanțe, ale căror drepturi câștigate au fost grav nesocotite, crendu-li-se astfel o situație cu mult mai rea decât în prezent!

În rândurile ce urmează mă voi strădui să demonstrez aceasta.

Voiu reaminti, în acest scop, că situația specială a judecătorului de ocol, expus — în majoritatea cazurilor — a activă o viață întreagă în cadrul restrâns al unei judecătoria izolate, a preocupat totdeauna — în mod serios — pe legiuitor.

Astfel, prin legea judecătorilor de ocoale din anul 1907, s'a dat posibilitatea judecătorilor dela aceste instanțe de a înainta, pe loc, la gradul de președinte de tribunal, după un stagiul de 6 ani în grad și apoi la gradul de consilier de Curte de apel, după alți 6 ani, acordându-li-se în asemenea cazuri și salariul gradului la care au fost înaintați. Acest co-rectiv s'a impus până într'atâta atențiunii legiuitorului, încât a fost menținut și reprodus fără nicio modificare prin legea pentru organizarea judecătorească din anul 1924. Totodată, spre a se da o primă de încurajare atât judecătorilor de instrucție cum și procurorilor, în vederea specializării lor, s'au extins aceste dispozițiuni și în favoarea lor.

Ulterior însă, constatându-se că situația judecătorilor dela tribunale devenise și ea critică din pricina desființării conținute a diferite instanțe judecătorești, ceea ce a avut ca urmare pe de o parte micșorarea numărului locurilor superioare, și așa destul de reduse în raport cu numărul total al judecătorilor propriu ziși îndreptățiți la înaintare, iar — pe de altă parte — crearea unui însemnat număr de magistrați supranumerari, a căror plasare a desființat în fapt înaintările efective, s'a acordat și acestei categorii de magistrați posibilitatea de a înainta pe loc, în condițiile menționate mai sus.

Acesta este regimul în vigoare astăzi, cu privire la înaintările pe loc ale judecătorilor dela judecătorii și tribunale, cum și ale procurorilor de pe lângă aceste din urmă instanțe, în cadrul dispozițiilor articolului 148 din actuala lege pentru organizarea judecătorească.

Să cercetăm acum care este singura situație morală și materială pe care tinde să o creeze Ministerul de Justiție acestor categorii de magistrați prin înlocuirea, în felul cunoscut, a sistemului înaintărilor pe loc cu acela al gradațiilor preconizate?

Din examinarea dispozițiilor articolelor 2 alin. II, 4, 8 și 13 din proiectul de lege menționat mai sus, se constată — pe de o parte — că judecătorul sau procurorul are dreptul la trei gradații, dintre care prima se acordă după împlinirea unui stagiului de 5 ani în grad pentru primul și 4 sau chiar 3 ani în grad pentru secundul, socotiți dela dobândirea gradului, în timp ce a doua sau a treia gradație se acordă după împlinirea aceluși stagiul, socotit însă dela acordarea gradației anterioare, iar — pe de altă parte — că judecătorii sau procurorii care, la data publicării legii întrunesc condițiile acordării gradației, cum și cei ce le vor întruni până la 1 Aprilie 1937, vor primi — în mod excepțional — prima gradație după cum urmează: la 1 Aprilie 1936 cei înaintați pe loc, fără sporul de salariu aferent gradului, la 1 Aprilie 1937 cei cari au împlinit vechimea de cel puțin 7 ani în funcțiunea ce ocupă, iar la 1 Aprilie 1938 toți ceilalți membri ai ordinului judecătorec exclusiv supleanții, substituiți și ajutoarii de judecător, pentru care s'a prevăzut dispozițiuni cu totul speciale.

Examinând apoi și dispozițiile articolului 3 alin. 2 din proiectul de lege menționat mai sus, constatăm că primele două gradații ale judecătorului sau procurorului sunt fixate la câte 1400 lei lunar, iar a 3-a la 2000 lei lunar.

Acestea fiind spuse, să examinăm acum consecințele practice ale celor două sisteme expuse mai sus, comparându-le între ele.

Astfel, în timp ce sub regimul actualei legi pentru organizarea judecătorească, un judecător de ocol din București — spre exemplu — își vede sporul salariului său brut dela 10.500 lei la 13.400 lei, după un stagiul de 6 ani în grad și prin efectul înaintării sale pe loc la gradul de președinte de tribunal, și apoi la 19.150 lei, după un alt stagiul de 6 ani și tot prin efectul înaintării sale pe loc la gradul de consilier de Curte de apel, sub regimul nou al gradațiilor preconizate salariul brut al acestuia abia atinge suma de lei 11.900 lei după obținerea primei gradații de 5 ani, suma de 13.300 lei după o nouă gradație de 5 ani și suma de 15.300 lei după ultima gradație tot de 5 ani!

Din examinarea acestor cifre riguros exacte, extrase din bugetul Ministerului de Justiție pe exercițiul financiar 1935 — 1936, rezultă în mod irefutabil că proiectul de lege menționat mai sus este profund nedrept și demoralizator, creind judecătorilor dela judecătorii și tribunale, cum și procurorilor de pe lângă aceste din urmă instanțe o situație cu mult inferioară aceleia prevăzută de actuala lege pentru organizarea judecătorească!

Între adevăr, cum s'ar putea susține contrariul atâta timp cât — conform celor expuse mai sus — un judecător de ocol poate obține — sub regimul actual — în decurs de 12 ani, gradul și salariul unui consilier de Curte de apel, în timp ce sub regimul nefast preconizat de abea atinge în total salariul unui președinte de tribunal și după un stagiul de 15 ani în grad?

Această dureroasă constatare fiind adusă — în parlament — și la cunoștința domnului ministru al Justiției, acesta a combătut-o categoric, susținând că este un non sens să se susțină că proiectul de lege menționat mai sus tinde să creeze magistraturii o situație mai rea decât până în prezent, atâta timp cât este știut că dela 1932 nu s'a dat niciunui magistrat sporul de salariu convenit, iar prin acest proiect de lege se dă dela 1 Aprilie 1936 — în mod automat — supleanților, substituiților și ajutoarilor de judecători reușiți la examen, cum și tutulor magistraților înaintați pe loc, fără spor de salariu, o primă gradație de 1200 lei lunar pentru primele trei categorii și 1400 lei lunar pentru ultima categorie.

Argumentul acesta, aparent convingător, dar — în realitate — profund eronat, a impresionat dureros pe magistrații direct interesați și aceasta cu atât mai mult cu cât el pornește dela însuși ministrul Justiției!

Dacă este adevărat că dela 1932 și până în prezent nu s'a mai dat niciunui magistrat sporul de salariu convenit, din pricina legilor cu caracter financiar urgent, votate în cursul ultimilor 4 ani, nu este însă mai puțin adevărat că aceste legi având un caracter strict excepțional și o aplicațiune cu totul vremelnică, ele nu au abrogat regimul normal al înaintărilor pe loc, prevăzut la art. 148 din legea pentru organizarea judecătorească în vigoare, ci i-au suspendat numai cursul.

Astfel fiind, se comite o profundă eroare atâta timp cât situația ce se tinde a se crea judecătorilor dela judecătorii și tribunale cum și procurorilor de pe lângă aceste din urmă instanțe prin proiectul de lege menționat mai sus, este judecată exclusiv prin comparație cu legile financiare excepționale votate în cursul ultimilor patru ani și nu cu legea pentru organizarea judecătorească în vigoare, ale cărei dispozițiuni — în ce privește înaintările pe loc — nu au fost suprimate ci numai suspendate!

Eroarea ce se comite în acest sens apare de altfel cu atât mai evidentă cu cât prin proiectul de lege menționat mai sus se tinde nu numai la înlăturarea consecințelor nefaste ale legilor financiare excepționale, dar chiar la modificarea fundamentală a actualei legi pentru organizarea judecătorească, prin abolirea sistemului înaintărilor pe loc!

Totodată, nu trebuie să se nesocotească nici faptul că, deosebit de inconvenientul de ordin material specificat mai sus, proiectul de lege pentru introducerea gradațiilor în magistratură prezintă și un inconvenient de ordin moral, din moment ce prevede că numai gradele dobândite prin înaintarea pe loc, potrivit legilor anterioare, rămân câștigate în ce privește titlul, suprimându-se deci în viitor posibilitatea obținerii pe loc a unor asemenea titluri!

Iată, deci, cum și din punct de vedere moral și material, proiectul de lege menționat mai sus prezintă o regretabilă și demoralizatoare inferioritate în raport cu actuala lege pentru organizarea judecătorească.

Dacă, în ce privește suprimarea în viitor a posibilității de a mai obține pe loc, titlul funcțiunii imediat superioare, proiectul de lege menționat mai sus se lovește de cerbicia partizanilor convinși ai sistemului actual, în ce privește însă respectarea drepturilor câștigate în această privință, el ar fi fost scutit de orice critică dacă problema respectivă ar fi fost soluționată în mod echitabil. Astfel, este știut că — din pricina legilor financiare excepționale, despre care am vorbit mai sus — nu s'a mai făcut în magistratură nicio înaintare

pe loc dela 1932 și până în prezent. Din această pricină există astăzi un însemnat număr de judecători și procurori cu o vechime între 6—10 ani în grad, fără ca între timp să fi obținut o înaintare pe loc, așa cum prevede actuala lege pentru organizarea judecătorească. Deși toți aceștia — cu excepția numai a celor pedepsiți disciplinar — ar fi obținut la timp înaintarea lor pe loc la gradul de președinte de tribunal și deci, și salariul corespunzător, dacă nu ar fi intervenit între timp legile excepționale mai sus menționate, totuși, prin proiectul de lege pentru introducerea gradațiilor în magistratură, li se refuză nu numai sporul respectiv de salariu, dar chiar și titlul la care au dreptul în baza actualiei legi pentru organizarea judecătorească!

Dacă Statul nu poate face, în situația actuală, sacrificiul de a plăti cu efect retroactiv diferențele de salariu cuvenite acestora, să li se confere cel puțin titlul la care au dreptul în mod necontestat, căci numai așa se va putea restabili sentimentul de dreptate față de aceștia!

Nu este just și nici echitabil, ca, în baza aceluiași criterii legale și la condițiuni absolut identice să se refuze unora avantajii recunoscute altora! Asemenea diferențieri nedrepte de tratament sunt profund dăunătoare prestigiului magistraturii, distrugând pur și simplu unitatea de corp a acestei nobile și importante instituțiuni. Magistratura reclamă cu insistență un tratament cu desăvârșire legal și uniform față de membrii ei.

Pentru restabilirea spiritului de coeziune și solidaritate care trebuie să domine între membrii acesteia, se impune a se rețușa imediat toate aceste diferențieri de tratament, necontestat, fiindcă, la condițiuni egale, corespund totdeauna drepturi egale!

Să se revie, deci, asupra anomaliilor menționate mai sus, acordându-se titlul de președinte de tribunal atât judecătorilor dela judecătorii și tribunale, cum și procurorilor de pe lângă aceste din urmă instanțe, care — dela 1932 și până în prezent — au împlinit condițiunile legale cerute pentru a fi înaintați pe loc la acest grad!

O altă anomalie tot atât de dăunătoare și demoralizatoare constă în faptul de a se fi stabilit că, în mod excepțional prima gradație curge după cum urmează: la 1 Aprilie 1936 pentru membrii ordinului judecătorească înaintați pe loc, fără sporul de salariu aferent gradului; la 1 Aprilie 1937 pentru cei cari au împlinit vechimea de cel puțin 7 ani în funcțiunea ce ocupă și la 1 Aprilie 1938 pentru toți ceilalți membri ai ordinului judecătorească.

O primă obiecțiune ce se aduce acestui defectuos sistem este aceea de a nu satisface concomitent drepturile materiale comune ale celor 3 categorii de magistrați menționați mai sus, eșalonând în timp plata gradațiilor respective.

Este o sfidare dureroasă ce se aduce suferințelor comune ale membrilor respectivi și un act de profundă nedreptate ce se comite prin stabilirea ca, la 1 Aprilie 1936, vor obține o primă gradație numai magistrații din prima categorie în timp ce restul sunt lăsați pur și simplu în expectativă, rezervându-li-se numai perspective îndepărtate!

Felul acesta de a legifera constituie în același timp o ironie crudă și nemeritată adusă acestor categorii de magistrați, sporindu-li-se astfel și mai mult suferințele neînțelese!

Era necesar oare să se legifereze de acum pentru anii 1937 și 1938?

Se dă oare prin aceasta vreo satisfacție imediată și reală magistraților în suferință? Dar, serios vorbind, poate constitui oare aceasta o garanție suficientă că scadența acestor simple expectative nu va fi prelungită sau chiar suprimată între timp, invocându-se eventual același impacabil argument al lipsei prevederilor bugetare?

Să se revină deci, cât mai este timp, asupra acestei regretabile anomalii, recunoscându-se deopotrivă tutulor judecătorilor dela judecătorii și tribunale, cum și procurorilor de pe lângă aceste din urmă instanțe, care la 1 Aprilie 1936 vor avea o vechime de cel puțin 5 ani în grad, dreptul la o primă gradație!

Cum însă această măsură nu remediază în același timp decât în parte un alt inconvenient produs din pricina eșalonării în timp și pe categorii a plății primei gradații, prin aceea că nu se face absolut nicio distincție între magistrații beneficiari din punct de vedere al vechimii lor în grad, acordându-se deopotrivă această gradație atât celor a căror vechime în grad se ridică chiar până la 10 ani, cum și celor care de abia au împlinit o vechime de 5 ani, se impune a se recurge și în această privință la un corectiv salutar. Pentru restabilirea echilibrului normal al unor asemenea drepturi, grefate exclusiv pe vechime, este necesar a se modifica dispozițiunile articolului 4, aliniatul II din proiectul de lege menționat mai sus, stabilindu-se că, pentru obținerea celei de a doua gradații, termenul de 2 ani se va socoti dela data de când magistratul ar fi fost îndreptățit să obțină prima gradație, respectiv după împlinirea — în total — a unui stagiu de 10 ani în grad, iar, pentru obținerea celei de a treia gradații, termenul corespunzător se va socoti dela data de când a obținut gradația anterioară, respectiv după împlinirea — în total — a unui stagiu de 15 ani în grad!

Modificându-se în acest sens dispozițiunile articolului menționat mai sus, magistrații din categoriile vizate vor fi repuși din punct de vedere al vechimii lor în grad, în locurile lor de odinioară, căci vor urma la gradații pe măsură ce fiecare din ei va fi satisfăcut complet și în mod uniform condițiunile preserise în acest scop.

Să nu se nesocotească cu atâta condamnabilă ușurință diferențele de vechime în grad ale acestor magistrați, întru cât ele reprezintă nu numai măsura în timp a eforturilor profesionale pe care aceștia le-au făcut, dar chiar măsura sacrificiilor morale și, în special, materiale ce le-au fost impuse în acest timp, prin efectul legilor financiare excepționale sub care au activat!

Să se ia exemplul dela corpul ofițeresc, care nu cunoaște asemenea penibile și demoralizante nedreptăți, căci ori de câte ori ele s'au produs din eroare și numai individual, au intervenit sistematic inevitabilele rectificări de vechime, restabilindu-se astfel — cu efect retroactiv — drepturile morale și chiar materiale ale ofițerului lezat!

Dar să examinăm acum și alte anomalii, tot atât de criticabile ale proiectului de lege menționat mai sus.

Astfel, la articolul 5 din acest proiect de lege se precizează că înaintarea magistraților asistenți de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție este efectivă. Dispozițiunea aceasta, pe cât de curioasă, pe atât de nedreaptă, are darul de a nemulțumi profund pe magistrații instanțelor de fond cărora nu li se rezervă — în aceleași condițiuni — o ascensiune atât de rapidă a gradelor ierarhice! Diferențierea excesivă ce se face, din punct de vedere moral și material, între aceste două categorii de magistrați, este cu atât mai dureroasă și mai demoralizatoare, cu cât ea nu este și nu poate fi cu nimic justificată!

De asemenea, nici diferențierea ce se face, din aceleași puncte de vedere, între judecătorii de instrucție și procurori, pe de o parte, și judecătorii de ședință dela judecătorii și tribunale pe de altă parte, nu își găsește vreo justificare!

A decide că gradațiile judecătorilor de instrucție cum și acelea ale procurorilor, se acordă — în mod excepțional, — după împlinirea a 4 ani neîntrerupți într-una din aceste funcțiuni și că termenul poate fi redus — cu avizul consiliului superior al magistraturii, chiar și la trei ani pentru aceia

care se vor fi distins în îndeplinirea funcţiunii lor, în timp ce gradaţiile judecătorilor de şedinţă dela judecătorii şi tribunale se acordă din 5 în 5 ani, însemnează a nesocoti pur şi simplu realitatea iucerurilor, înlăturând dela o asemenea protecţie tocmai pe acei magistraţi care o meritau mai mult!

Este vorba exclusiv de judecătorii dela judecătoriile de ocoale!

Intr'adevăr, am arătat deja mai sus că situaţia specială a acestora, expuşi — în majoritatea cazurilor — a activa o viaţă întreagă în cadrul restrâns al unei judecătorii izolate, a preocupat totdeauna în mod serios pe legiuitor.

Intru cât nici din punct de vedere al funcţiunii ce îndeplinesc şi nici din punct de vedere al localităţilor unde, prin forţa lucrurilor, sunt ţinuţi să profeseze, ei nu deţin o situaţie echivalentă cu aceea a colegilor dela tribunale, li s'a recunoscut — încă dela data înfiinţării judecătoriilor de ocoale — dreptul la un tratament preferenţial în raport cu acestia din urmă. Astfel, după ce mai întâi prin legea de organizare judecătorească din anul 1894 s'a introdus — pentru judecătorii de ocoale — sistemul unei prime gradaţii de 10 %, după un stagiu de 5 ani, urmată de o a doua gradaţie, după alţi 5 ani, prin legea judecătoriilor de ocoale din anul 1907 s'a prevăzut — la art. 18 — că aceşti a vor putea fi înaintaţi, pe loc, la gradul de preşedinte de tribunal, după un stagiu de 6 ani, şi apoi la gradul de consilier de Curte de apel, după alţi 6 ani, acordându-li-se în asemenea cazuri şi salariul gradului corespunzător.

După cum am arătat de asemenea mai sus, sistemul înaintării pe loc al judecătorilor de ocoale este şi astăzi în vigoare, fiind prevăzut în acelaşi timp şi la art. 148 din actuala lege pentru organizarea judecătorească.

De abia în anul 1924 el a fost extins şi în favoarea judecătorilor de instrucţie şi a procurorilor, iar în anul 1930 chiar şi în favoarea judecătorilor de şedinţă dela tribunale, spre a se remedia astfel inconvenientul de a nu li se putea oferi la timp o înaintare efectivă, din pricina numărului extrem de redus al locurilor superioare.

Cum însă cu ocaziunea acestor ultime modificări ale legii pentru organizarea judecătorească, situaţia judecătorilor de ocoale nu a înregistrat — în acelaşi timp — o serie de noi şi echivalente avantagii, spre a li se conserva acel primat moral şi material, consacrat prin legile anterioare, în raport cu colegii lor din parchete şi tribunale, s'a ajuns astfel la situaţia deprimantă de astăzi de a fi chiar mai puţin avantaţi decât aceştia!

Intr'adevăr, din moment ce sistemul înaintărilor pe loc este astăzi deopotrivă de accesibil şi unora şi altora, în aceleaşi condiţiuni, iar — în practică — locurile superioare în magistratură, oricât de reduse ar fi ele ca număr, revin — în mod exclusiv, — judecătorilor dela tribunale şi chiar membrilor parchetelor, însă niciodată judecătorilor de ocoale, mai poate fi oare vreodată o situaţie a acestora din urmă este deja cu mult inferioară situaţiei celor dintâi? Şi atunci este oare logic că, în loc să se repare această demoralizantă nedreptate, să se vină cu măsuri care să o agraveze şi mai mult?

Pentru înlăturarea acestei regretabile anomalii, se impune ca dispoziţiunile art. 8 din proiectul de lege menţionat mai sus, să fie modificate în sensul că, excepţiunea făcută în favoarea judecătorilor de instrucţie şi a procurorilor cu privire la modalitatea obţinerii gradaţiilor, să fie rezervată exclusiv în favoarea judecătorilor de ocoale, sau — în cel mai rău caz — să fie extinsă şi asupra lor!

O altă anomalie care se degajează dela prima examinare a proiectului de lege menţionat mai sus şi care merită de asemenea a fi relevată, constă în inovaţiunea nefericită a autorului acestui proiect, în baza căreia magistraţii pedepsii

disciplinar cu prevenirea sau mustrarea, pierd dreptul la gradaţie pe un termen ce nu poate depăşi 3 ani, socotiţi dela data împlinirii condiţiunilor cerute, pentru obţinerea gradaţiei.

Dacă ţinem seama, pe de o parte, de faptul că pedepsele disciplinare menţionate mai sus, se aplică direct de ministru şi numai pentru mici abateri dela îndatoririle profesionale, iar, pe de altă parte, de faptul că sfera de aplicare a acestora este destul de mare în realitate, fiind nenumărate cazurile când chiar şi cel mai destoinic şi mai integru magistrat poate cădea la un moment dat victima unor asemenea sancţiuni, este uşor de înţeles cât de vătămătoare este inovaţiunea ce se tinde a se promova în această privinţă!

A suprima, pe timp limitat, dreptul la gradaţie, chiar şi pentru cele mai mici abateri dela îndatoririle profesionale, deosebit de pedeapsa prevenirii sau a mustrării, însemnează a face — în realitate — cu totul iluzorie acordarea acestor gradaţii, înfrângându-se totodată principiul dozării pedepsei în raport cu gravitatea faptului comis!

Pentru înlăturarea acestei regretabile anomalii se impune însă a se suprima cu desăvârşire dispoziţiunile articolului 7 alin. III din proiectul de lege menţionat mai sus, astfel ca pedeapsa prevenirii sau a mustrării să rămână guvernată şi în viitor de dispoziţiunile art. 174 şi 175 din actuala lege pentru organizarea judecătorească.

Înainte de a încheia seria acestor observaţiuni, ţu să relev şi o regretabilă inadvertenţă strecurată în proiectul de lege menţionat mai sus.

Astfel, examinând dispoziţiunile art. 3 din acest proiect de lege, constatăm cu destulă surprindere că gradaţiile membrilor ordinului judecătoreşc nu sunt stabilite procentual, ci prin sume fixe.

Intru cât acest sistem prezintă marele inconvenient de a nu asigura, sub orice regim monetar, un raport constant între salariu, pe de o parte, şi gradaţie pe de altă parte, se impune a fi modificat în consecinţă, stabilindu-se deci toate aceste gradaţii numai procentual.

Acestea fiind observaţiunile ce am ţinut să fac proiectului de lege menţionat mai sus, cred că am reuşit cu prisosinţă să demonstrez cât de nedrepte şi de demoralizatoare dispoziţiuni cuprinde, în raport cu actuala lege pentru organizarea judecătorească, agravând profund situaţia morală şi materială a unor anumite categorii de magistraţi!

Acest proiect monstruos, pe care magistratura ofensată, îl respinge cu legitimă indignare, nu poate deveni lege în asemenea condiţiuni!

Pentru petoşirea spiritelor extrem de agitate, el trebuie retras cu un moment mai de vreme, iar dacă altă soluţie nu este cu putinţă pentru ameliorarea situaţiei morale şi materiale a magistraţilor nedreptăţiţi, să se revină atunci imediat la dispoziţiunile corespunzătoare ale actuali legi pentru organizarea judecătorească, dându-se astfel curs normal înaintării lor pe loc!

VASILE F. GEORGESCU
Magistrat—Ploeşti

PROMULGAREA CODURILOR PENALE

După o laborioasă muncă de mai bine de zece ani Consiliul legislativ a prezentat Ţării codul penal şi codul de procedură penală. Anteproiectele consiliului au fost publicate încă de mult pentru ca astfel, înainte de a fi depuse în Parlament, să se dea putinţa organelor competente şi criticei libere să-şi spuie cuvântul.

Primate cu cea mai desăvârşită aprobare de tot

ceea ce Țara avea mai competent în această direcție, proiectele au fost votate de Corpurile legiuitoare aproape în bloc, cu prea puține rețușări de detaliu, iar în ziua de 17 Martie Majestatea Sa Regele le-a promulgat într-o formă unică ce a luat înfățișarea unei serbări naționale. În sala mare a Tronului promulgarea a avut loc în prezența Guvernului, a Corpurilor legiuitoare, a Inaltei Curți de Casație, a reprezentanților tuturor Curților și Tribunalelor din Țară, a directorilor din Ministerul Justiției, a reprezentanților Barourilor precum și a oamenilor politici care în ultimul deceniu au urmărit înfăptuirea acestei opere de unitate națională.

Nu este nevoie să insistăm asupra importanței operei săvârșite, chemată în primul rând să puie capăt haosului legislativ ce domnea pe teritoriul Statului nostru supus imperiului a trei legislațiuni diferite dintre care două străine. De asemenea nu este nevoie de a insista asupra valorii științifice a celor două coduri construite pe temeiurile cele mai moderne și necontestate ale doctrinei penale și ale evoluțiunii jurisprudențiale. Ori cât de exigentă va fi critica posterioară, dacă timpul va arăta că modificări de detaliu sunt necesare, opera în întregul ei nu va putea fi criticată. Toate aceste adevăruri au fost larg recunoscute în solemnă ședință a promulgării.

Astfel președintele Senatului, domnul Dimitriu, care a deschis seria discursurilor, a arătat influența și importanța pe care nouile legiuiri o vor exercita asupra vieții noastre juridice unificate. Domnul Săveanu, președintele Camerei, după ce a adus elogiul nouilor coduri represive a arătat care a fost aportul puterii legiuitoare, care indiferent de partidul dela cărmă, a dorit întotdeauna realizarea acestei opere naționale. După d-sa a vorbit domnul președinte al Curții de Casație Rătescu, în numele magistraturii, arătând aportul acestei instituțiuni în elaborarea operei ce se promulgă. Primul-președinte al Consiliului legislativ, domnul Al. Gane, într-o frumoasă cuvântare a arătat efortul pe care instituția presidată de d-sa l-a făcut pentru realizarea acestor coduri, primele ce au fost terminate, anunțând că celelalte sunt și ele pe cale de a fi înfăptuite. În numele barourilor din țară a vorbit domnul R. Georoceanu, vice-președintele Uniunii avocaților, arătând că întreg corpul primește cu satisfacție noua legiuire represivă. Din partea guvernului, domnul ministru al justiției Valer Pop, într-o cuvântare plină de elan și de mare anvergură oratorică a adus mulțumiri autorilor codurilor și a arătat cât de necesară și dorită este unificarea legiuirilor prin care se cimentează mai adânc unitatea suflotească a poporului român.

La toate aceste discursuri a răspuns Majestatea Sa Regele, care a spus următoarele :

Promulgând astăzi aceste două coduri ale României întregite, sunt conștient că aduc pietrei de temelie a unificării naționale un nou ciment, o nouă întărire.

După o muncă îndelungată a oamenilor de specialitate, astăzi țara se poate mândri, cu două coduri naționale, care totodată sunt coduri moderne, corespunzând tuturor cerințelor Dreptului.

În aceste două Coduri s'a căutat să se răspundă nu numai unor cerințe juridice, dar s'a căutat în primul rând să se răspundă unei cerințe eminamente de dreptate socială: se apără individul — dar înainte de toate se apără societatea, se apără națiunea română, se apără Statul.

Sunt convins că mâine când aceste două coduri vor intra în

funcțiune, Justiția țării va ști să le aplice așa cum trebuie. Justiția este aceea care, dintr'o literă moartă, este chemată să facă operă vie. Și astăzi, când se promulgă aceste coduri, nu pot decât să repet cuvintele spuse cu alt prilej că, în aplicarea legilor, Justiția îndeplinește o funcțiune națională și o funcțiune socială.

Sunt convins că magistratura noastră în aplicarea legiuirilor noi va fi întotdeauna la înălțimea datoriei.

Gândul Meu se îndreptă astăzi către acei care și-au depus munca pentru desăvârșirea acestei opere naționale și din tot sufletul meu aduc tuturor miniștrilor, consilierilor Consiliului Legislativ și membrilor Parlamentului, cari au conclucrat la această operă, vtile și caldele Mele mulțumiri.

Fie că acest ceas, când se pune acest chiag uniunii naționale, să fie un ceas bun și un nou semn de înălțare și reîntărire a sufletului românesc.

După ce Majestatea Sa a promulgat codurile a binevoit, ca în semn de mulțumire să acorde personal distincțiuni, domnului Ministru al Justiției, precum și membrilor Consiliului legislativ, care au întocmit aceste opere, și anume domnilor : prim-președinte Alexandru Gane, președinte I. Ionescu-Dolj, I. Rădulescu și George Vrăbiescu membrii ai consiliului și profesori universitari. Majestatea Sa a acordat de asemenea distincțiuni domnilor : Vintilă Dongoroz, I. Gr. Periețeanu, V. V. Pela și Traian Popp, profesori universitari și distinși penaliști a căror colaborare prețioasă a ajutat mult la desăvârșirea operei. Distincțiuni au primit și raportorii codurilor la Cameră și la Senat anume domnii Asnavorian, Ceruleanu, Pilat precum și domnul Mihail Mora.

Nouile coduri vor intra în vigoare la 1 Ianuarie 1937.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 22 Noembrie 1935

Președinția d-lui AL IUCA, președinte

Anton Pârvulescu cu Pincu Spiner și a
Decizia nr. 1671 Dosar nr. 1084/935

Hotărîre. Pronunțarea ei. Indicațiuni contradictorii asupra datei. Nulitate.

Indicarea în cuprinsul hotărîrilor judecătorești de datei la care au fost pronunțate constituie o formalitate esențială, ea fiind mijlocul neapărat necesar pentru a se putea stabili dacă unele reguli și condițiuni legale, prescrise sub sancțiunea nulității au fost sau nu îndeplinite.

Prin urmare, constatându-se în fapt că sentința Trib. Prahova atacată cu recurs, cuprinde în ceea ce privește data ei, două indicațiuni contradictorii, ea este nulă.

Curtea,

Asupra recursului făcut de către Anton Pârvulescu, avocat, în calitate de conservator judiciar, al imobilului din Ploești, str. Rudului nr. 44, în contra sentinței civile nr. 420 din 1934 a Tribunalului Prahova s. III-a:

Având în vedere sentința atacată din care rezultă: recurentul Anton Pârvulescu, în calitate de sus arătată, a chemat în judecată conform legii proprietarilor, pe intimatul Pincu Spiner, chiriașul imobilului asupra căruia este conservator judiciar, cerând rezilierea pe data de 23 Aprilie 1934, a contractului de închiriere, pentru motivul că nu a plătit la termenul de 23 Mar-

tie 1934 chiria convenită pe semestrul Aprilie 1934, conform contractului. Judecătoria ocolului I urban Ploești a respins acțiunea motivând că părțile intimat a plătit chiria în mâinile fiscului deoarece se înființase poprire asupra chiriei prin proces-verbal nr. 6 din 1934 al Percepției circ. III Ploești. Făcând recurentul apel, Tribunalul Prahova s. III-a, prin sentința atacată cu recurs, a respins apelul ca nefondat.

Văzând criticile aduse prin motivul III de casare astfel formulat :

III. — Tribunalul a comis o eroare gravă de fapt, exces de putere și violare de lege, rezultate din împrejurarea că din conținutul sentinței rezultă o contradicție vădită între data judecării și cea a pronunțării, fără a se justifica prin niciun considerent această nepotrivire de dată, care face hotărîrea nulă.

Având în vedere că prin motivul III de casare se impută tribunalului, că a comis o eroare gravă de fapt, exces de putere și violare de lege, pentru că din conținutul sentinței ce a pronunțat rezultă o contradicție vădită între data judecării și aceea a pronunțării, contradicție nejustificată și care face hotărîrea nulă;

Considerând că indicarea, în cuprinsul hotărîrilor judecătorești, a datei la care ele au fost pronunțate, constituie o formalitate esențială, ea fiind mijlocul neapărat necesar pentru a se putea stabili dacă unele reguli și condițiuni, pe care legea le cere prin dispozițiuni prevăzute sub sancțiunea nulității, au fost sau nu împlinite;

Că astfel, respectarea compunerii legale a instanței, a competenței de a judeca, privitor la care regimurile legale variază în timp, aceea a observării termenelor legale pentru exercitarea căilor de atac, aceea a respectării sârbătorilor legale, verificarea tuturor acestor condițiuni și cerințe ale legii, nu ar fi posibilă fără o precisă și certă indicare a datei la care s'a pronunțat hotărîrea;

Considerând că atunci când prin aceeași hotărîre se prevăd două indicații contradictorii cu privire la data ei, — în atare caz, neputându-se stabili în mod precis și cert adevărata ei dată, — această neregularitate echivalează cu o lipsă a datei și, deci, asemenea hotărîre este nulă;

Considerând că în speță este constant în fapt că sentința Tribunalului Prahova atacată cu recurs, cuprinde în ceea ce privește data ei, două indicații contradictorii, prevăzându-se atât ziua de 26 Iunie 1934, cât și aceea de 27 Iunie 1934;

Că din niciun act al instanței nu rezultă, că această contradicție s'ar explica prin faptul că ar fi avut loc o amânare a pronunțării hotărîrei; că de altfel chiar dacă ar fi avut loc o atare amânare, încă nulitatea hotărîrei nu poate fi înlăturată, deoarece în acest caz instanța trebuia să încheie un proces-verbal prin care să se constate închiderea desbaterilor și amânarea pronunțării hotărîrei, — formalitate care este substanțială și care în speță este constant că nu a fost îndeplinită, neexistând la dosar un astfel de proces-verbal;

Că în consecință este întemeiat motivul III de casare prin care se pretinde că sentința atacată este din această cauză nulă, așa că fără a mai fi necesar să se examineze celelalte mijloace de casare, urmează a se admite recursul în baza motivului III de casare, a se casa sentința atacată și a se trimite cauza aceluiași tribunal spre a judeca din nou, fixându-se cheltuielile de judecată prin apreciere la suma de 3000 lei (trei mii).

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a
Audiența dela 9 Octombrie 1935
Președenția d. lui N. BĂDESCU-ROȘIORI Consilier
Stan M. Rădulescu cu Nae Gheorghiu
Deciziunea civilă nr. 1116 Dosar nr. 1440/1935

Executare silită. Contestație. Posesor. Trebuie să dovedească că a posedat în condițiunile legii în momentul executării. Titlu de proprietate intervenit între părți. Instanța nu trebuie să-l examineze și să-l discute decât în raport cu posesia.

Art. 1846 și 1847 c. civ., art. 31 din legea jud. de ocoale.

Potrivit art. 399 pr. civ. orice executare silită se poate contesta de către cei vătămați prin executare.

Deposedarea făcută prin justiție pe baza unui titlu intervenit între alte persoane fiind o cale de fapt, terțiul care se pretinde alungat pe nedrept din posesiune prin executare, trebuie să dovedească că a posedat în condițiunile legii în momentul executării (art. 1846, 1847 c. civ., art. 31 din legea jud. de ocoale) pentru a avea dreptul și interesul să conteste executarea.

În asemenea situațiune, instanța sesizată cu judecarea contestațiunei este obligată să se ocupe numai de stabilirea faptului de posesie invocată asupra căruia poartă litigiul și nu este îndrituită să discute titlurile ce părțile ar prezenta pentru a stabili dreptul de proprietate pretins de ele, decât numai în măsura și în raport cu chestiunea de posesie invocată.

Prin armare, când tribunalul, cu ocazia judecării apelului în contestație examinează numai valabilitatea titlurilor de proprietate prezentate de părți, lipsa de buna credință a contestatorului și precaritatea posesiunei sale, violează legea.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Stan M. Rădulescu în contra sentinței civile nr. 378 din 1934 a Tribunalului Vâlcea s. I-a :

Având în vedere că se constată că Alexandru S. Ioan, prin actul de vânzare cu pact de răscumpărare autentificat sub nr. 261 din 1926 de Judecătoria ocol I Balș și transcris sub nr. 4876 din 1926 de Tribunalul Vâlcea a vândut lui Nae Gheorghiu o bucată de pământ linie de casă, împreună cu o casă de zid în construcție pentru prețul de 20.000 lei plătit la facerea actului, cu dreptul pentru vânzător de a răscumpăra imobilul vândut în termen de 5 ani dela facerea actului, restituind cumpărătorului prețul plătit și justificând plata contului curent ce vânzătorul îl avea la Moara Banatul din Balș;

La 1 Octombrie 1931, după ce a expirat termenul de 5 ani în care vânzătorul își rezervase dreptul de răscumpărare al averii vândute însă fără să-l fi exercitat

— cumpărătorul N. Gheorghiu cere și obține dela Judecătoria Ungureni în baza actului sus arătat, investit cu formula executorie punerea în posesie asupra averii cumpărate.

La 2 Octomvrie 1931, Stan M. Rădulescu face contestație, în contra executării, susținând că averea care a făcut obiectul punerii în posesie este proprietatea sa fiind dobândită tot dela Alexandru S. Ioan, în baza actului de vânzare cu pact de răscumpărare autentificat sub nr. 4189 din 1928 de Tribunalul Olt și transcris sub nr. 6224 din 1928 de Tribunalul Vâlcea, avere asupra căreia a intrat în stăpânire imediat și a predat-o dar pe care apoi a închiriat-o vânzătorului, Alexandru S. Ioan cu contract în regulă, pe care l-a denunțat pentru neplata chiriei, obținând chiar evacuarea vânzătorului din imobil.

Că Judecătoria Ungureni, judecând această contestație, prin cartea de judecată nr. 300 din 1931 a admis o și ca o consecință a anulat executarea, hotărâre care fiind apelată de Nae Gheorghiu, apelul a fost admis de Tribunalul Vâlcea s. I-a, prin sentința nr. 378 din 1934, atacată de către contestatorul Stan M. Rădulescu cu prezentul recurs.

Văzând motivele I și II de casare astfel formulate :

I. — Greșita aplicare a art. 723 pr. civ. și art. 486 c. civ.

Onor. Tribunal Vâlcea s. I-a unind dispozițiile art. 723 pr. civ. cu dispozițiile art. 486 c. civ. și aplicându-le speței noastre, trage concluzia că posesiunea mea în baza actului de cumpărare autentificat de Tribunalul Olt și transcris la Tribunalul Vâlcea sub nr. 6224 din 1928 a fost și este precară, pe motiv că titlul intimatului N. Gheorghiu este anterior titlului meu.

Art. 723 pr. civ. rezolvă o singură chestiune: opozabilitatea actelor de mutație față de terți, prevăzute de art. 722 pr. civ. prin efectul transcrierii — dispozițiunea acestui text, nu și are aplicarea în speța de față, deoarece contestația mea se sprijine pe faptul posesiunii care dă naștere unui drept — acțiunii posesorii — independent de faptul că titlul meu era transcris posterior titlului intimatului N. Gheorghiu.

Art. 486 c. civ. se raportează la dreptul ce îl are posesorul unui imobil de a percepe definitiv fructele când posedă ca proprietar, pe baza unui titlu translativ de proprietate, al cărui viciu nu i-a fost cunoscut și că, din ziua când a cunoscut viciile actului translativ, nu mai poate percepe fructele, fiind obligat a le restitui proprietarului care a câștigat imobilul prin revendicare.

Viciile despre care vorbește art. 486 c. civ. sunt vicii intrinseci ale unui act ca: cumpărarea imobilului dela un **non dominus**, dela un minor, interzis, etc., adică titlul viciat, prin faptul că, cel de la care emană nu se putea obliga și transmite valabil, pe când actul nostru este perfect valabil, putând pe baza lui să prescrie, din momentul ce pentru prescripție se cere ca buna credință să existe în momentul dobândirii imobilului și eu cumpăram dela adevăratul proprietar.

Opozabilitatea titlului intimatului N. Gheorghiu nu poate influența valoarea posesiunii mele, ea rămâne a se caracteriza în cadrul dispozițiunii art. 1846 și 1847 c. civ. și a se valorifica față de terți, prin faptul posesiunii mele în condițiunile cerute de lege și pe baza dreptului născut din această posesiune și conferit de art. 31 din legea jud. de ocoale prin mijlocul unei acțiuni posesorii — contestație ce am făcut.

Posesiunea mea, pentru motivele arătate de Onor Tribunal Vâlcea s. I-a și trase din menționatele texte de lege, nu poate fi considerată ca precară.

O posesiune este precară când, conform art. 1853 c. civ., se exercită în calitate de locatar, depozitar, uzufructuar, pe când eu posedam și posed pe baza actului de vânzare cu pact de răscumpărare autentic și transcris de Tribunalul Vâlcea la nr. 6224 din 1928.

Rezultă deci că Onor. Tribunal Vâlcea s. I-a numai printr-o greșită aplicare și greșită înțelegere a textului art. 723 pr. civ. și art. 486 c. civ., a putut ajunge la soluțiunea dată, comițând o gravă eroare de drept.

II. — Violarea art. 31 din legea judecătorilor de ocoale.

Odată ce se constată în fapt că am posedat în condițiunile art. 31 din legea jud. de ocoale, urma să fiu menținut în posesie și apărut de orice turburare de fapt și de drept ce se exercită de către intimatul N. Gheorghiu contra mea și deci numai prin violarea sus zisului text Onor. Tribunal Vâlcea a admis apelul și mi-a respins contestația ca nefondată.

Având în vedere că prin aceste motive de casare recurentul Stan M. Rădulescu susține că tribunalul respingându-i contestația pe motiv că posesiunea sa, potrivit art. 723 pr. civ. și art. 486 c. civ., este precară, deoarece titlul său de proprietate este posterior actului de cumpărare al lui Nae Gheorghiu, prin aceasta instanța de fond a aplicat greșit zisele texte și a violat art. 31 din legea judecătorilor de ocoale, deoarece opozabilitatea titlului de proprietate al lui Nae Gheorghiu, nu putea influența, în contestațiunea făcută, valoarea posesiunii sale pe care a exercitat-o, potrivit art. 1846 și 1847 c. civ. și art. 31 din legea judecătorilor de ocoale, în condițiunile cerute de lege și ca atare trebuia să fie menținut în posesiune și apărut de orice turburare de fapt și de drept exercitată de către pretinsul proprietar Nae Gheorghiu.

Având în vedere că tribunalul, pentru a respinge contestația făcută de Stan M. Rădulescu, examinează valabilitatea titlurilor de proprietate prezentate de părți și constată că actul de vânzare al lui Nae Gheorghiu este transcris cu mult înaintea actului invocat de contestator și că dar este opozabil acestuia, potrivit art. 723 pr. civ., iar apoi, în ce privește valabilitatea posesiunii invocate de contestator, tribunalul motivează că, conform art. 486 c. civ., posesorul este de bună credință numai atunci când posedă ca proprietar, în puterea unui titlu translativ de proprietate care să fie valabil sub toate raporturile; că o posesiune, cum este în speță aceea a contestatorului, nu poate fi considerată, potrivit art. 1853 c. civ., decât ca o posesiune precară, exercitată asupra unui lucru al altuia prin simpla îngăduință a proprietarului și o posesiune astfel privită nu poate produce niciun efect în contra celor ce reclamă imobilul pe bază de titluri valabile, cum e în speță cazul lui Nae Gheorghiu care, chiar dacă nu a luat imediat în stăpânire imobilul, nimic nu-l împiedică să ceară executarea actului prin punerea sa în posesie și nu poate întâmpina rezistență din partea unui posesor precar ce s'ar găsi în imobil, cum este cazul cu contestatorul Stan Rădulescu.

Considerând că, potrivit art. 399 pr. civ., orice executare silită se poate contesta de către cei interesați sau vătămați prin executare;

Că depozedarea făcută prin justiție, pe baza unui titlu intervenit între alte persoane, fiind o cale de fapt, terțiul care se pretinde alungat pe nedrept din posesiune, prin executare va trebui să dovedească că a posedat în condițiunile legii în momentul executării (art. 1846 și 1847 c. civ., comb. cu art. 31 din legea ju-

decătoriiilor de ocoale) pentru a avea dreptul și interesul să conteste executarea;

Că într-o asemenea situațiune, instanța sesizată cu judecarea contestației este obligată să se ocupe numai de stabilirea faptului de posesie invocată, asupra căruia poartă litigiul și ca atare ea nu poate și nu este în drept să examineze și să discute titlurile ce părțile ar prezenta pentru a stabili dreptul de proprietate pretins de ele, decât numai în măsură și în raport cu chestiunea de posesie invocată;

Considerând că astfel fiind și întru cât, în speță, din cele de mai sus se constată că recurentul Stan M. Rădulescu, pe calea contestației introduse, a invocat posesiunea imobilului în litigiu, exercitată potrivit cerințelor art. 31 din legea judecătoriiilor de ocoale și că tribunalul, cu ocazia judecării apelului în contestație examinând valabilitatea titlurilor de proprietate prezentate de părți și ținând seamă de efectele ce le produce, potrivit art. 723 pr. civ., transcripțiunea actelor de proprietate, a dedus din acestea opozabilitatea titlului de proprietate al cumpărătorului Nae Gheorghiu, transcris anterior titlului contestatorului, precum și lipsa de bună credință a contestatorului și precaritatea posesiunii sale, fără însă a proceda — astfel cum era obligată — la a examina dacă posesiunea invocată de contestator întrunește sau nu condițiunile cerute de art. 31 din legea judecătoriiilor de ocoale și dacă ea a fost exercitată în mod continuu, neîntrerupt, neturburat, pacinic și sub nume de proprietar, astfel cum prevede art. 1846 și 1847 c. civ.;

Că procedând astfel, instanța de fond a violat art. 31 din legea judecătoriiilor de ocoale și a făcut o greșită aplicațiune a art. 723 pr. civ. și art. 486 c. civ., pronunțând o hotărâre casabilă;

Că dar, aceste motive de casare fiind întemeiate, fără a mai fi necesară examinarea ultimului motiv, recursul câtă a se admite, sentința pronunțată în cauză urmează a se cassa, iar afacerea a se trimite aceleiași instanțe, spre o nouă judecată;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE S. M.

Audiența dela 17 Ianuarie 1936

Președenția d-lui N. STĂNILĂ consilier

Prima Casă de Păstrare Timișoara cu Desideriu Roth

Deciziunea civilă nr 52 Dosar nr. 2423/1935

Legea conversiunii. Proprietar de teren viran urban. Dacă beneficiază de legea lichidării datoriilor. Art. 30 lit. A pct. a din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și art. 13 alin. 5 din legea contribuțiunilor directe.

Art. 30 lit. A pct. a din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane prevede în mod categoric că sunt considerați debitori urbani și beneficiază de această lege, debitorii cetățeni români, proprietari de imobile susceptibile de a fi impuse la impozitul pe clădiri, prevăzut de art. 13 din legea contribuțiunilor directe. Or, aliniatul 5 lit. a din art. 13 precizează că sunt asimilate clădirilor și terenurile virane din orașe.

Prin urmare, față de aceste texte categorice, când Curtea de fond hotărăște că debitorul urmărit bene-

ficiază de prevederile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, pe considerațiunea, printre alte condițiuni îndeplinite, că este proprietarul unui teren viran urban, — face o bună aplicațiune a legii.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Prima Casă de Păstrare din Timișoara, în contra deciziunii cu nr. C. I. 5.125 din 1934 a Curții de Apel Timișoara.

Având în vedere hotărârea supusă recursului și lucrările dosarului din cari rezultă că Tribunalul Timiș-Torontal prin încheierea cu nr. 4.014 din 11 Iunie 1934, ordonând execuția silită împotriva urmăritului Desideriu Roth, la cererea urmăritoarei Prima Casa de Păstrare din Timișoara, pentru încasarea capitalului de 506 dolari U. S. A. și accesorii, hotărând totodată că urmăritul nu se bucură de beneficiul legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, deoarece este impus după un venit de 250.000 lei, la profesional și 30.000 asupra unui teren viran, în contra acestei hotărâri a făcut apel numitul urmărit, care a fost admis prin deciziunea cu nr. 5125 din 2 Februarie 1934, supusă prezentului recurs:

Că pentru a decide astfel, Curtea de fond constată și motivează că pârâtul, cetățean român, este proprietar al unui teren viran și că venitul acestui teren fiind sub 48.000 lei, urmează că el beneficiază de prevederile art. 30 lit. A pct. a din menționata lege și deci actele de urmărire se anulează, respingându-se în consecință cererea de execuție;

Având în vedere că prin motivera recursului invocându-se greșita interpretare și rea aplicație a art. 30 lit. A pct. a din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane și art. 13 din legea contribuțiunilor directe, publicată în Monitorul Oficial nr. 89 și 92 din 1933, se susține că legea de conversiune amintită, prin caracterul ei reformator, a înțeles să acorde beneficiul numai acelor debitori urbani, cari sunt proprietari de imobile susceptibile de a fi impuse la impozitul pe clădiri, adică cei ce posedă proprietăți clădite, nu și pe proprietarii de terenuri virane urbane;

Considerând că art. 30 lit. A pct. a din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane prevede în mod categoric că sunt considerați debitori urbani și deci beneficiază de aceste legi, debitorii cetățeni români, proprietari de imobile susceptibile de a fi impuse la impozitul pe clădiri, prevăzut prin art. 13 din legea contribuțiunilor directe;

Că prin art. 13 din citata lege se dispune că sunt impuse la impozit proprietățile clădite sau cele asimilate lor, iar prin aliniatul 5 lit. a se precizează că sunt asimilate clădirilor printre altele și terenurile virane din oraș;

Că dar, față de aceste texte categorice, Curtea de fond a făcut o bună aplicațiune a legii când a hotărât că debitorul urmărit beneficiază de prevederile legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, pe considerațiunea printre alte condițiuni îndeplinite — că este proprietarul unui teren viran urban;

Că astfel fiind, motivele găsimdu-se nefondate, recursul urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 14 Mai 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, Preșident

Marin Georgescu cu Ion Niță s. a.

Decizia nr. 867

Ordonanță prezidențială. Drept contestat de părți. Obligația instanței de a cerceta aparența dreptului. Art. 66 bis pr. civ.

Dacă pe calea referențului nu se iau decât măsuri provizorii, fără să se tranșeze fondul dreptului, totuși ordonanța este admisibilă și când dreptul părților este contestat și în sprijinul lui se aduc de părți acte și dovezi contradictorii, urmând ca de către instanță să se cerceteze de ce parte este aparența dreptului.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Maria Georgescu, contra sentinței nr. 326 din 1934 a Trib. Vâlcea s. I-a:

Având în vedere că prin sentința supusă recursului tribunalul admitând apelul introdus de Ion Niță și Marin Georgescu, a respins ca nefondată cererea de ordonanță prezidențială făcută de Maria Georgescu pe baza art. 66 bis pr. civ., prin care cerea ca părțile să fie expulzate din imobilul asupra căruia fusese pusă în posesie de portărel prin procesele-verbale din 13 August 1934, în baza actelor de vindere-cumpărare învestite cu formula executorie;

Având în vedere că pentru a da această soluțiune și în legătură cu motivele de casare, tribunalul argumentează că, potrivit art. 66 bis pr. civ., spre a fi locul ca președintele tribunalului să poată hotărî în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept ce s'ar păgubi prin întârziere, dreptul trebuie să fie lichid, cert și necontestat;

Că întru cât în speță, constată tribunalul, dreptul reclamantei este contestat de părți în întregime sau numai pentru jumătate, pretinzând că și ei au drept de proprietate asupra acestui imobil, urmează că nu se poate da ordonanță de referé, deoarece dând o astfel de ordonanță ar însemna să se vadă până unde merg drepturile reclamantei și la ce punct se opresc ale părților, tranșându-se pe această cale însuși fondul litigiului, ceea ce nu este admisibil;

Având în vedere că în contra sentinței tribunalului reclamanta a introdus recurs pentru 6 motive de casare;

Asupra motivului 3 de casare :

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenta se plânge de exces de putere, susținând în esență că tribunalul era obligat să cerceteze, pe baza dovezilor făcute de părți, de partea căreia există aparența de drept, întru cât prin aceasta nu prejudică fondul;

Considerând că, potrivit art. 66 bis pr. civ., președintele tribunalului este autorizat, în cazuri grabnice, să hotărască pe cale de ordonanță prezidențială pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin întârziere;

Că dacă pe această cale nu se tranșează fondul litigiului părților și nu se iau decât măsuri cu caracter vremelnic, nu este mai puțin adevărat că ordonanța este admisibilă și în situațiunea că dreptul între părțile litigante este contestat și în sprijinul lui se aduc de către fiecare acte și dovezi contradictorii, instanța urmând ca în această situațiune să examineze în cadrul sumar al art. 66 bis pr. civ., de partea căreia există o mai temeinică aparență de drept;

Considerând că a admite soluțiunea că din moment

ce dreptul este contestat nu se poate păși la darea ordonanței prezidențiale și că soluționând cererea în această situațiune ar însemna să soluționeze însuși fondul dreptului, ar fi să se răpească acestei proceduri orice eficacitate și aplicabilitate și să rămână posibilitatea aplicării ei la simpla discrețiune a uneia din părți, care oricând, spre a face imposibilă pronunțarea ordonanței, ar putea contesta dreptul celeilalte părți, ceea ce nu este admisibil; că chiar în caz de contestațiune a dreptului și de dovezi contradictorii asupra lui, instanța tot trebuie să soluționeze cererea, cercetând de partea căreia părți există aparența de drept; că prin această măsură nu se prejudică asupra fondului, deoarece măsura este luată în urma unui examen sumar al litigiului, este cu caracter vremelnic și nu are autoritate de lucru judecat în ce privește fondul;

Că în speță tribunalul hotărînd că cererea de ordonanță prezidențială nu este admisibilă pentru simplul motiv că dreptul părților este litigios și că pronunțându-se asupra lui în referé ar însemna să prejudice fondul, a săvârșit un exces de putere, pronunțând o sentință casabilă;

Că deci motivul III de casare fiind fondat, recursul urmează a fi admis și sentința nr. 326 din 1934 a Trib. Vâlcea s. I-a, casată cu trimitere la aceeași instanță, fiind inutil a mai discuta celelalte motive de casare;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 29 Noembrie 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, președinte

Costică Șteflea cu Banca Râmnicului și a. — în lipsă

Decizia nr. 2062

Concordat preventiv. Ordonanță de admitere în principiu. Nu are autoritate de lucru judecat. Art. 1 și 33 din legea concordatului preventiv.

Ordonanța de admitere în principiu a concordatului preventiv are numai un caracter vremelnic astfel că tribunalul poate să reexamineze condițiunile cerute de art. 1 din legea concordatului preventiv în raport cu situațiunea comerciantului ce solicită beneficiile acestei legi, atunci când este chemat să se pronunțe asupra opozițiunilor făcute de creditori și omologării concordatului.

Curtea,

Considerând că prin art. 33 din legea asupra concordatului preventiv se impune tribunalului, ca pronunțându-se print'o singură hotărîre asupra opozițiunilor făcute de creditori și asupra omologării concordatului să constate dacă comerciantul întrunește sau nu condițiunile cerute de lege.

Că obligând tribunalul să reexamineze dacă condițiunile pe cari legea le cere pentru ca un comerciant să fie admis la beneficiul legii concordatului preventiv, sunt sau nu întrunite în persoana comerciantului care a solicitat concordatul asupra căruia tribunalul este chemat să se pronunțe dacă îl omologă sau nu legiuitorul a determinat în mod necesar care sunt efectele ordonanței de admitere în principiu prevăzută de art. 4. efecte cari, în raport cu principiul autorității lucrului judecat consacrat de art. 1201 c.

civ. nu pot fi decât negative; că valoarea unei asemenea ordonanțe este aceea a unei hotărâri provizorii rezultă și din împrejurarea că în caz de admiterea în principiu a cererii de concordat creditorii cari nu pot pune concluziuni în fața prezidentului tribunalului, nu pot face nici apel în contra acestei ordonanțe rezervându-li-se în schimb calea opoziției; că cu ocazia judecării acestor opoziții asupra cărora tribunalul urmează a se pronunța prin aceeași hotărâre prin care urmează a se pronunța asupra omolgării se dă posibilitate creditorilor să prezinte obiecțiunile cu privire la admisibilitatea în drept a concordatului și să releve eventualele lipsuri pe cari le-ar avea comerciantul în raport cu cerințele legii concordatului preventiv;

Că deci fiind stabilit că ordonanța pentru admiterea în principiu a concordatului are un caracter vremelnic asupra căruia tribunalul poate să revină, bine a judecat tribunalul atunci când a reexaminat condițiunile cerute de art. 1 și următorii în raport cu situațiunea petiționarului, recurent astăzi, în cadrul art. 33 sus citat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul făcut de Costică Șteflea contra deciziei Curții de Apel Craiova s. I. nr. 44 din 21 Decembrie 1934.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III-a

Audiența dela 19 Februarie 1936

Președinția d' lui A. BOGDAN, președinte

Soc. cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.” cu Ion zis Costache Mihai

Deciziunea Civilă nr. 64

Legea conversiunii. Debitor principal. Mandatar al unei societăți comerciale. Datorie comercială. Obligațiunea derivând dintr'un quasi-delict comis în exercițiul unui comerț are tot caracterul comercial. Novațiunea nu se prezumă. Garantarea unei sume defraudate cu cambii nu operează o novațiune. Caracterul datoriei comerciale. Exceptare dela beneficiul legii. Art. 69 alin. b din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Art. 4 și 374 c. com. Art. 1130 c. civ.

1. — *Potrivit art. 69 alin. b din legea lichidării datoriilor agricole și urbane, debitorii comercianți nu beneficiază de dispozițiunile ei decât pentru datoriile lor civile, cele de natură comercială, deci sunt exceptate.*

2. — *Potrivit art. 374 c. com. mandatul comercial are de obiect tratarea de afaceri comerciale pe seama și contul mandantului. Prin urmare, societatea fiind o societate cooperativă, deci comercială, mandatarul ei fiind chiar girantul ei, obligațiunile contractate de el și decurgând din mandatul său sunt de natură comercială.*

3. — *Chiar obligațiunile cari derivă din delict sau quasi-delict extra-contractuale, comise în exercițiul unui comerț sunt și ele de natură comercială, căci sunt în strânsă legătură cu îndeplinirea oficiului de comerciant. Prin urmare, chiar dacă mandatarul nu era comerciant, ci un simplu funcționar, obligația delictuală luată de el derivând din faptele de comerț săvârșite cu ocazia exercitării negoțului patronului său, trebuie considerată ca obligațiune comercială.*

4. — *În principiu emiterea unei cambii odată cu încheierea unui raport juridic din care ea derivă, ne implică o novațiune, fiindcă, potrivit art. 1130 c. civ.,*

voința de a nova nu se prezumă, ci trebuie să fie expresă și să rezulte în mod manifest din act.

Curtea,

Asupra apelurilor conexe făcute de Societatea Cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.” cu sediul în București, str. Siret nr. 6, prin mandatarul său avocat P. C. Strihan, în contra jurnalului nr. 9060 din 11 Mai 1934, al Trib. Ilfov s. de Notariat și de Ion zis Costache Mihai, domiciliat în București, str. Carol Davila nr. 51 fost 109, în contra jurnalelor nr. 18346, 18347, 18348 și 18349 din 9 Octombrie 1934, ale aceluiași tribunal:

Văzând actele și lucrările d'n dosar, precum și susținerile părților:

Având în vedere că din toate acestea se constată în fapt că Societatea Cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.”, în calitate de creditoare chirografară a debitorului Ion zis Costache Mihai, a întreprins patru urmărituri imobiliare în a-veea acestuia, situată în București, toate înaintea Tribunalului Ilfov s. de Notariat și anume: 1) o primă urmărire asupra imobilului din str. Carol Davila nr. 51, fost 109, pentru o creanță de 265.000 lei, plus procente de 12%, dela 22 Iulie 1929 și 11.000 lei cheltueli de judecată pe baza sentinței comerciale nr. 1407 din 1930, a Tribunalului Comercial Ilfov s. II-a; 2) urmărire asupra imobilului din șoseaua Panduri nr. 43, pentru o creanță de 213.728 lei, cu procente și 18.000 lei cheltueli de judecată, pe baza sentinței nr. 3564 din 1930, a Tribunalului Comercial Ilfov s. II-a confirmată prin decizia nr. 79 din 1930 a Curții de Apel București s. V-a; 3) urmărire pe baza aceluiași titlu executoriu asupra imobilului din str. G-ral Demostene nr. 3 bis; 4) urmărire prin Administrația Financiară Sectorul III Albastriu pe baza legii cooperăției și a urmăririi veniturilor statului asupra aceluiași imobil din str. G-ral Demostene nr. 3 bis pentru o creanță de 279.000 lei; că, la stăruința creditoarei, în toate aceste urmărituri s'au îndeplinit formele prevăzute de lege până la promulgarea legii lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, când debitorul Ion Mihai, la 29 Mai 1934, a cerut prin trei petițiuni identice anularea tuturor formelor de executare pe baza art. 68 din noua lege, ca fiind debitor urban ce beneficiază de dispozițiile legii; în dosarul celei de a treia urmărituri, cum se fixase termen de vânzare prin licitație publică pe ziua de 30 Aprilie 1934, debitorul introdusese încă dela 27 Aprilie 1934, o primă cerere de desființarea măsurilor de executare pe același motiv că este debitor urban precum și că coobligatul său Christ. Tomescu este debitor rural; acestei cereri i s'a fixat termen de judecată la 23 Mai 1934; în interval Tribunalul Ilfov S. Notariat, luând în cercetare la termenul vânzării din 30 Aprilie 1934 incidentul ridicat de debitor pe baza aceleiași legi a lichidării, îl soluționează prin jurnalul nr. 9060 din 11 Mai 1934, în sensul că admite excepția ridicată de debitor și constată că el intră în prevederile art. 30 din legea lichidării și ca atare vânzarea imobilului din str. G-ral Demostene nr. 3 proprietatea sa, nu se mai poate efectua. Jurnalul a fost atacat cu apel de creditoarea urmăritoare înaintea acestei Secțiuni a Curței; ulterior, tribunalul ia în desbateri și cererea depusă la dosar în ziua de 27 Aprilie 1934, pe care o soluționează prin jurnalul nr. 18346 din 9 Octombrie 1934, cu toate că problema primise deja o soluție prin jurnalul nr. 9060 din 11 Mai 1934, dată asupra aceleiași urmărituri a imobilului din str. G-ral Demostene nr. 3 bis; de astă dată, tribunalul hotărăște exact contrariul, respingând cererea de desființarea măsurilor de urmărire, jurnal atacat cu apel de debitorul urmărit, tribunalul motivează că, deși chestiunea dacă debitorul beneficiază de conversiune a fost deja soluționată prin jurnalul anterior în sens afirmativ,

totuși întru cât ambele părți recunosc că primul jurnal fiind apelat, nu există autoritate de lucru judecat în cauză, chestiunea poate fi din nou discutată pe calea contestației, pe care o soluționează în sens negativ. În aceeași zi, la 9 Octombrie 1934, tribunalul s'a pronunțat în același sens și asupra celorlalte trei cereri introduse de debitor pe baza art. 68 din legea lichidării în ziua de 29 Mai 1934, pe care le respinge prin jurnalele nr. 18347, 18348 și 18349, atacate de debitor cu apelurile de față:

Considerând că părțile n'au invocat înaintea primei instanțe, cu prilejul judecării contestației rezolvate prin jurnalul nr. 18346 din 9 Octombrie 1934, autoritatea lucrului judecat ce rezultă din jurnalul nr. 9060 din 11 Mai 1934, ci dimpotrivă au arătat formal că nu se prevalează de primul jurnal care se afla apelat; că nici prin apelurile de față nu au criticat soluțiunea tribunalului de a fi reluat în discuțiune chestiunea care formează obiectul litigiului, după ce în aceeași cauză se pronunțase mai înainte;

Că, așa fiind și întru cât nu este cazul a se examina legalitatea procedurii tribunalului, urmează a se cerceta în fond problema pusă în discuție prin apelurile ambelor părți și anume dacă debitorul Ion zisă Constantin M'hai beneficiază sau nu de legea pentru lichidarea datoriilor din 17 Aprilie 1934, în ce privește creanțele pe baza cărora creditoarea Societatea Cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.” a primit urmărirea silite în curs;

Având în vedere că faptele necontestate de ambele părți sunt următoarele: Societatea Cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.” a angajat ca gestionar vânzător al său încă dela data de 22 Septembrie 1927 pe un anume Cristache Tomescu, g'nerel apelantului Ion zis Costache Mihai. În această calitate de mandatar al societății la magazinul ei de coloniale și băuturi Tomescu a sustras prin diferite manopere mărfuri în valoare de 489.222 lei, fapt dovedit cu însuși mărturisirea sa și cu procesul-verbal dresat la 25 Aprilie 1924 de un controlor al Oficiului Cooperației. Deschizându-se acțiune publică împotriva lui Tomescu, Tribunalul Ilfov s. IV-a c. c. prin sentința nr. 1498 din 2 Mai 1934, rămasă definitivă, îl condamnă să sufere două luni închisoare corecțională, iar în ce privește acțiunea privată a cooperativei, tribunalul a apreciat că pentru suma sustrasă prejudiciul cooperativei a fost acoperit prin primirea unor cambii emise de inculpat. În adevăr, acesta s'a obligat la restituirea întregii sume defraudate, după cum se constată din scrisoarea adresată lui de către cooperativă cu data de 25 Aprilie 1929, în care se spune că pentru garantarea plăței sumei de 339.228 lei, cu care era descoperit, societatea a primit 11 cambii de această valoare cu girul lui Ion Mihai, socrul lui Tomescu, precum și o altă cambie de lei 265.178 lei, în schimbul bonurilor primite de Tomescu dela debitorii cooperativei, bonuri pe cari cooperativa nu le-a primit în descărcare. Cum nici Tomescu, nici Ion Mihai, nu au fost următori cu plata cambilor ce semnaseră, cooperativa i-a acționat în judecată cambială, obținând în contra lor titluri executorii și urmărind apoi pe g'rantul Ion Mihai în averea sa imobiliară prin cele patru executări silite aflate în curs.

Având în vedere că este necontestat în fapt că Cristache Tomescu, debitorul principal, era funcționar comercial, însărcinat cu vânzările și încasările la magazinul Societății Cooperative „Voința Muncitorilor C. F. R.”, deci un prepus al creditoarei; că creanța acesteia provine din delictul sau quasi-delictul comise de prepus în exercițiul însărcinării sale; că socrul său Ion Mihai și-a pus semnătura pe cambii ca emitent, după cum se constată din decizia nr. 79 din 1930, a Curții de Apel București s. V-a; că însă ambele părți recunosc, după cum se constată și din scrisoarea mai sus men-

ționată că Ion Mihai a fost numai un girant, adică un fidei-jusor al obligației luate prin cambii de ginerele său Chr. Tomescu; că, în fine, Ion Mihai a recunoscut prin interrogatoriile ce i s'a luat la tribunal în ședințele din 9 Ianuarie 1933 și 30 Aprilie 1934, că este comerciant și prin concluziile sale n'a contestat că era comerciant și în momentul contractării datoriei;

Considerând că legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 prevede prin art. 69 alin. b, că sunt exceptate dela beneficiile legii datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut;

Considerând că legiuitorul prin articolul menționat, atunci când a exceptat dela beneficiul legii pe comercianți în ce privește datoriile lor comerciale, n'a făcut decât să prevadă în ce privește aceste creanțe principiul cuprins în art. 4 c. com. care spune că se socotesc, în afară de faptele de comerț menționate în art. 3, adică faptele de comerț obiectiv și celelalte contracte sau obligațiuni ale unui comerciant, dacă nu sunt de natură civilă sau dacă contrariul nu rezultă din însuși actul, adică faptele de comerț subiective sau prezumate comerciale din cauza calității persoanei care le face; că această prezumție încetează, după cum însuși textul o spune, pentru contractele sau obligațiile cari sunt civile, deci nu sunt accesorii comerțului prin esența lor și pentru cele cari prin modul cum se manifestă realmente se dovedesc a nu fi accesorii comerțului celui obligat;

Considerând, prin urmare că, potrivit dispozițiilor legii lichidării, debitorii comercianți neputând beneficia de dispozițiile ei decât pentru datoriile lor civile, urmează a se vedea în speță în primul rând, dacă obligația contractată de debitorul principal Tomescu era sau nu o creanță civilă, el fiind necontestat un funcționar comercial, un prepus al creditoarei societăți cooperative;

Având în vedere că este necontestat că Chr. Tomescu a comis fraudele pentru care a fost condamnat și pe care s'a obligat a le acoperi, în timpul când se afla în exercițiul însărcinării sale de mandatar comercial al societății apelante; că raporturile sale cu cooperativa nu erau numai simple raporturi dela salariat la patron, ci, erau după cum se constată din sentința nr. 1498 din 1934 a Tribunalului Ilfov și din scrisoarea mai sus menționată, raporturi de gestionar al mandantei sale, ceea ce presupune îndatoriri de depozitar, de încasator și plătitor în magazinul unde mandanta își exercita comerțul;

Considerând că potrivit art. 74 c. com. mandatul comercial are de obiect tratarea de afaceri comerciale pe seama și în socoteala mandantului; că în speță fiind necontestat că Societatea Cooperativă „Voința Muncitorilor C. F. R.” este o societate cooperativă, deci comercială, mandatarul ei fiind, după cum s'a constatat cu putere de lucru judecat, chiar g'rantul ei, el a făcut în numele ei acte obiective de comerț; că deci obligațiunile contractate de el decurgând din mandatul său, adică dintr'un contract calificat de lege ca un fapt obiectiv de comerț, sunt de natură comercială;

Considerând că, în afară de aceasta, obligațiile cari derivă din delictul sau quasi-delictul extracontractuale, comise în timpul exercițiului unui comerț, sunt și ele de natură comercială, căci sunt în strânsă legătură cu îndeplinirea oficiului de comerciant; că chiar dacă Tomescu nu era un comerciant, ci numai un simplu funcționar, cum susținea apelantul, încă obligația delictuală luată de acesta derivând din faptele de comerț săvârșite cu ocazia exercitărei negoțului patronului său, care era o societate comercială, trebuie considerată ca obligațiune comercială;

Având în vedere că așa fiind și întru cât se constată că obligațiunea debitorului principal este de natură comercială, nu se poate susține că ea și-a pierdut acest caracter prin faptul că, precum se constată din scrisoarea dela 25 Aprilie 1929 el a emis, pentru garantarea plății sumelor defraudate, cum se prevede textual în scrisoare, un număr de cambii la ordinul societății cooperative beneficiare;

Considerând că în principiu emiterea unei cambii odată cu încheierea unui raport juridic din care ea derivă, nu implică o novațiune; că, potrivit art. 1130 c. civ., voința de a nova nu se presupune, ci din contră ea trebuie să fie expresă, să rezulte în mod manifest din act;

Având în vedere că în speța de nicăeri nu se constată că părțile, formulând scrisoarea menționată din care se constată socoteala lor generală, au înțeles să noveze datoria lui Cîr. Tomescu, provenită din delictetele sale; că dimpotrivă din textul scrisorii reiese că Tomescu semnând cambiiile și societatea acceptându-le, ambele părți au înțeles numai să asigure executarea prestațiunii din raportul causal într-o formă cambială, prin garantarea plății sumelor de către Tomescu și girantul Ion Mihai; că așa fiind nu poate fi vorba în speța de o novațiune a raportului fundamental într-un raport cambial, emiterea cambiiilor fiind numai o garanție că Tomescu va acoperi sumele defraudate; că prin urmare obligația sa și-a păstrat caracterul comercial și după garanția cambială ce a adus;

Având în vedere că fiind stabilit că datoria din cambii este pentru debitorul principal Tomescu o datorie comercială, obligațiunea de girant luată de socrul său Ion Mihai este de asemenea comercială, căci este constant în drept că fidejusiunea fiind o obligație accesorie, împrumută caracterul civil sau comercial al obligațiunii principale;

Având în vedere că întru cât debitorul Ion Mihai, de profesiune necontestată comerciant, a garantat o datorie comercială, dând o serie de giruri, fapte obiective de comerț pentru acoperirea datoriei comerciale a lui Tomescu, urmează că obligațiunea sa de garant personal apare ca o datorie comercială, prin urmare ea este exceptată de art. 69 alin. II din legea lichidării, astfel că în consecință câtă a se constata că Ion Mihai nu beneficiază de dispozițiile art. 30 și urm. din lege, în ce privește această datorie;

Având în vedere că așa fiind apelul societății creditoare făcut în contra jurnalului nr. 9060 din 11 Mai 1934 câtă a fi admis, reformându-se în totul jurnalul apelat și respingându-se ca neîntemeiat incidentul ridicat de debitor; iar apelurile făcute de debitorul Ion zis Costache Mihai în contra jurnalelor nr. 18346, 18347, 18348 și 18349 din 9 Octombrie 1934, câtă a fi respinse ca nefondate. Tribunalul Ilfov Notariat urmând a continua formalitățile de executare silită întreprinse de creditoarea urmăritoare.

Pentru aceste motive, Curtea admite apelul, etc.

(ss) A. Bogdan, I. Stănescu-Buzău, G. P. Docan.

TRIBUNALUL ILFOV S. I com.

Audiența dela 1 Noembrie 1935

Președinte d l HARTON UDREA, judecător

I. E. Marcovici ou Sapse Gross

Ordonanța nr. 19737

Ordonanță prezidențială în referé. Dacă este admisibilă când se cere evacuarea arendașului unei farmacia, la expirarea contractului. Soluție afirmativă. Cine dă ordonanța ?

1. — O farmacie constituie un fond de comerț, fiindcă toate elementele fondului de comerț se întâlnesc la

exploatarea unei farmacia. Când se arendează farmacia, raporturile juridice dintre părți fiind acelea rezultate din contractul de arendare, părțile la instanțele ordinare, comerciale, merg pentru judecarea diferențului dintre ele, iar o ordonanță prezidențială în referé se va cere la președintele tribunalului comercial.

2. — Aparența dreptului din actele prezentate fiind aceea, că contractul de arendare este expirat, cererea în referé s'a găsit admisibilă.

Noi președintele,

Asupra cererii făcute pe baza art. 66 bis pr. civ. de I. Eugen Marcovici din București, str. Intrarea Sticlari nr. 3, cu petițiunea înregistrată sub nr. 27341 din 21 Octombrie 1935, pentru a se ordona evacuarea lui Sapse Gross, din farmacia din București, calea Văcărești nr. 7:

Având în vedere actele dela dosar și susținerile părților;

Având în vedere că Sapse Gross, a obiectat că cererea de față nu se putea introduce în fața secției comerciale, pe motivul că la o farmacie, principalul este contractul de concesiune; că acest contract nu are însă o natură comercială; că din cauza aceasta o cerere în referé nu se poate introduce la secția comercială, pentru evacuarea unei farmacia;

Că în al doilea rând Sapse Gross a susținut, că între părți a intervenit un contract de arendare a farmaciai din calea Văcărești nr. 7, pe termen de un an, începând dela 16 Octombrie 1934; că după facerea contractului I. Marcovici, proprietarul farmaciai i-a cerut arendașului său Sapse Gross, o scrisoare, din care se constată că contractul este făcut pe termen de un an; că această scrisoare s'a dat la 22 Octombrie 1934; că ea a fost dată pentru ca proprietarul să se servească de scrisoare la fisc; că însă după această dată, Marcovici i-a dat lui Gross o scrisoare de opțiune, prin care se arată că Gross, într'un anumit termen, poate să prelungească contractul de arendare pe încă doi ani; că Sapse Gross l'a încumștiințat pe Marcovici prin somație, că înțelege să prelungească contractul; că el a și consemnat suma de 75.000 lei, arenda pe o jumătate de an; că pe calea ordonanței prezidențiale, unde se cercetează aparența dreptului, trebuie văzut că aparența este de partea lui Gross, fiindcă acesta are o scrisoare de opțiune, conformându-se acestei scrisori;

Că, în al treilea rând, Sapse Gross a susținut că nu este învederată urgența, pentru a se cere o ordonanță prezidențială;

Considerând că fondul de comerț, care are un caracter incorporeal și mobilier, este o universalitate de fapt, compusă din elemente materiale și imateriale, legate între ele în scopul exploatarei; că o farmacie constituie un fond de comerț, fiindcă toate elementele fondului de comerț se întâlnesc la exploatarea unei farmaciai; că de aceea când se arendează o farmacie cu emblema, ustensilele, inventarul și clientela ei, ne găsim în fața arendării unui fond de comerț;

Considerând că cine are o farmacie, o are pe baza unei concesiuni a autorității publice; că cel care are concesiunea, poate să exploateze singur farmacia, sau poate să transmită exploatarea unei alte persoane; că atunci când s'a făcut transmiterea exploatarei către altă persoană, prin arendarea farmaciai, raporturile juridice dintre părți sunt acelea rezultate din contractul de arendare; că de sigur dacă autoritatea publică ar retrage concesiunea, partea lezaată nu la instanțele ordinare s'ar adresa, ci plângerea sa ar merge la contenciosul administrativ; că însă pentru raporturile părților rezultate din contractul de arendare, acestea merg la instanțele ordinare, fiindcă raporturile lor din contractul de arendare decurg;

Având în vedere, că în speța de față se constată că I. Eugen Marcovici i-a arendat lui Sapse Gross, farmacia din

calea Văcărești nr. 7, cu emblema „I. Eugen Marcovici”, împreună cu toate ustensilele și inventarul complet; că la punctul 15 din contract s'a prevăzut că societățile: Achides Israel, Hebros Nosco Hamito, Intrajutorarea, Marpe Lenephes, Salve, Sr. Stein și Viața Nouă, fiind aprovizionate de farmacia arendată, arendașul va căuta pe cât posibil să le mențină și să le restituie proprietarului la expirarea contractului;

Că, din acest contract rezultă deci că s'a arendat un fond de comerț; că pentru acest contract instanța comercială fiind competentă să judece fondul, și o ordonanță prezidențială se poate cere la această instanță; că stabilindu-se acestea incidentul ridicat se găsește nefondat și se respinge în consecință;

Având în vedere că din actele prezentate de părți, se constată că farmacia din calea Văcărești nr. 7, a fost arendată pe termen de un an, începând dela 16 Octomvrie 1934; că, după arendare, a intervenit o scrisoare de opțiune prin care proprietarul îi dădea facultatea arendașului, să prelungească contractul pe încă doi ani; că la 22 Octomvrie 1934, arendașul îi dă proprietarului o altă scrisoare, prin care arată că în conformitate cu contractul, arendarea este făcută numai pe un an de zile;

Având în vedere că arendașul Sapse Gross, a susținut că scrisoarea de opțiune, care nu are dată, a fost făcută ulterior scrisoarei din 22 Octomvrie 1934; că scrisoarea din 22 Octomvrie 1934, a fost dată numai pentru a se servi proprietarul de ea la fisc; că stând în picioare, scrisoarea de opțiune, arendașul s'a conformat ei, prelungind contractul pe încă doi ani;

Având în vedere că proprietarul I. Eugen Marcovici a susținut că scrisoarea din 22 Octomvrie 1934, a fost dată după scrisoarea de opțiune; că scrisoarea de opțiune a fost dată numai de complezență, pentru a o utiliza arendașul în vederea unei căsătorii, arătând că el are farmacia pe mai mulți

ani; că altfel nu ar fi avut nicio rațiune să se fi dat scrisoarea din 22 Octomvrie 1934, dacă înaintea ei nu era scrisoarea de opțiune; într'adevăr contractul de arendare făcut de părți în forma autentică, prevede că închirierea este făcută pe termen de un an; fiind termenul de un an în contract, scrisoarea din 22 Octomvrie 1934, nu ar fi avut niciun sens să prevadă că contractul este făcut numai pe un an, dacă scrisoarea de opțiune ar fi intervenit ulterior; făcându-se însă după contract scrisoarea de opțiune, scrisoarea din 22 Octomvrie 1934 și-a avut rațiunea de a fi făcută;

Că, pe lângă acestea se mai constată că arendașul Sapse Gross, a făcut și o plângere la parchet, prin care arată că scrisoarea din 22 Octomvrie 1934 i -a fost smulsă prin violenție de proprietar; că această plângere a fost clasată; că din ea se învederează de asemenea, că scrisoarea din 22 Octomvrie 1934, a fost dată în urma scrisoarei de opțiune, fiindcă dacă scrisoarea de opțiune ar fi fost dată în urma scrisoarei din 22 Octomvrie 1934, nu și-ar mai avea nicio rațiune să se facă plângere la parchet;

Având în vedere că aparența dreptului, din actele prezentate, este că contractul dintre părți a fost făcut pe termen de un an; că scrisoarea din 22 Octomvrie 1934 nu se explică decât numai prin existența anterioară a scrisoarei de opțiune; că aceeași explicație o dă și plângerea la parchet; că se constată deci că convenția dintre părți a luat sfârșit la 16 Octomvrie 1935;

Având în vedere că și urgența este stabilită, fiindcă, pe lângă că proprietarul trebuie să intre într'un fond de comerț care îi aparține, din adresele Ministerului Sănătății se constată un pericol de întârziere dacă arendașul mai rămâne în farmacie;

Că, stabilindu-se acestea, cererea făcută se găsește întemeiată și se admite în consecință.

Pentru aceste motive, ordonăm: admitem cererea, etc.
(ss) **Hariton Udrea.**

JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATA

CAS. ITALIANĂ, S. Unite, 23 Ianuarie 1936

Registre comerciale. Refuzul exhibiției lor. Jurământ suplătoriu.

În ce privește jurământul în caz când partea refuză să prezinte registrele comerciale el se deferă părții care declară că înțelege să pună bază pe registrele celeilalte părți; de aceea această dispozițiune nu se aplică atunci când o parte cere celeilalte exhibiția registrelor sale proprii, aflate în posesia aceleia.

Deferirea jurământului în caz când partea refuză să prezinte registrele nu este obligatorie ci facultativă pentru judecător care are un drept suveran de a-l admite sau nu după împrejurări (Massim. Foro it. 1936, p. 58).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 23 Iulie 1935

Cambie. Subscrierea societății numai cu indicarea firmei sociale.

E nulă cambia care conține numai indicarea firmei sociale, lipsind semnătura autografă a persoanei care reprezintă societatea debitoare (Foro it. 1936, I. p. 210).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 22 Ianuarie 1936

Societate. Lichidare. Cesiunea întreprinderii. Efecte.

O societate în lichidare poate să cedeze unei persoane sau altei societăți, întreprinderea sa în total, cu condiția ca cesiunea să fie autorizată de societate printr'o regulată deliberare a adunării generale.

Cesiunea implică renunțarea operațiunilor de lichidare precum și încetarea funcțiunilor cu care sunt investiți lichidatorii (Massim. Foro it. 1936, p. 54).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 24 Ianuarie 1936

Societate. Natura civilă sau comercială.

Pentru a stabili natura civilă sau comercială a unei societăți, urmează a se lua în considerație conținutul intrinsec și caracterul esențial al operațiunilor ei și nu cuvintele întrebunțate în actul constitutiv (Massim. Foro it. 1936, p. 58).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 24 Ianuarie 1936

Societate. Contract cu sine însuși. Reprezentantul a două societăți.

Când reprezentantul unei societăți care are un drept de

creanță contra altei societăți, debitoarea primei și reprezentată de aceeași persoană, încheie o convenție purtând asupra acelei creanțe, acest contract, conținând un conflict de interese între cele două societăți, este nul, între părțile contractante și terții de rea credință, adică aceia care au cunoștință de acel conflict de interese (Massim. Foro it. 1936, p. 58).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 24 Ianuarie 1936

Cont-curent bancar. Definiție.

Contractul de cont curent consistă într-o unică convențiune având de obiect regularea viitoarelor raporturi de credit și debit între 2 persoane.

Sub desemnarea de cont curent bancar intră operațiunile cele mai variate pe cari judecătorul este obligat să le identifice și să le individualizeze pe baza actelor și dovezilor, pentru a stabili caracterul și natura juridică a lor, determinând raporturile intervenite între părți (Massim. Foro it. 1936, p. 59).

CAS. ITALIANĂ, s. I-a, 28 Ianuarie 1936

Cambie. Avalist. Excepția plății.

Art. 21 din noua lege cambială (19 l. rom) interzice debitorului să opună posesorului cambiei numai excepțiile întemeiate pe raporturile sale personale cu trăgătorul sau posesorii precedenți, nu și acelea personale aceluia care exercită acțiunea.

Excepția plății este o excepțiune absolută și peremptorie tinzând la respingerea cererei posesorului ca neîntemeiată; ea poate fi opusă de avalist oricărui posesor al titlului (Massim. Foro it. 1936, p. 69).

CAS. ITALIANĂ, s. II-a, 21 Ianuarie 1936

Întreprindere comercială. Cesiune. Concurență. Garanție de evicțiune. Daune.

Este contra bunei credințe și oricărui principiu de echitate ca și contra legii, exploatarea mai departe de către cedent, a vadului comercial și a clientelei întreprinderii cedate, prin concurență la care dă naștere în paguba cesionarului, crearea unei întreprinderi similare, deschisă în apropierea aceleia cedate, sau pusă în funcțiune printr'un prêter-nom, în scopul eludării obligațiunii de a nu face concurență.

Obligațiunea aceasta, presupusă în cesiunea oricărei întreprinderi, are un caracter absolut și de aceea pentru existența delictului de concurență nu este necesară a se face dovada unor fapte de concurență reală și efectivă care să fi avut de rezultat pierderea clientelei, fiind suficientă posibilitatea acestei pierderi, ceea ce rezultă cu prisosință din deschiderea unei întreprinderi similare la o mică distanță de aceea cedată, așa încât, ambele voi activa în aceeași sferă de acțiune.

În cesiunea unei întreprinderi, în lipsă de clauză contrarie, intră și cesiunea vadului întru cât face parte integrantă și vitală din întreprindere, ca și elementele care intră în formarea vadului, între care este și clientela.

Cedentul garantează pe cesionar de evicțiune deoarece prin efectul concurenței, întreprinderea sa va fi lipsită de unul din elementele lui naturale (vadul).

Faptul că puterea de consumațiune locală este mai mare decât puterea de desfacere sau producțiune a celor două întreprinderi concurente, nu exclude ilicitatea concurenței cedentului, ci ar putea cel mult influența numai stabilirea cuantumului daunelor-interese (Massim. Foro it. 1936, p. 51).

CAS. ITALIANĂ, s. III-a, 22 Ianuarie 1936

Firmă. Nume comercial. Concurență neleală.

Pentru ca să fie concurență neleală, nu este necesar ca să existe confuziune de produse, fiind suficient orice fel de act neonest săvârșit în scop de concurență, cum ar fi reclama făcută propriului produs și demigrarea produsului concurent.

În conformitate cu art. 10 din Convențiunea de la Haga din 6 Decembrie 1925, se ia în considerație nu numai confuzia de mărfuri produsă prin substituiri de mărfuri sau prin imitare sau contrafaceri de mărci, etichete și alte semne caracteristice ale mărfii, dar și confuzia produsă prin mijloace intelectuale ca, de exemplu, atunci când prin publicațiuni făcute în scop de reclamă, s'a afirmat că în cele mai importante recorduri de aviație, s'a întrebuițat un anumit lubrifiant, pe când în realitate s'a întrebuițat uleiul produs de firma concurentă (Massim. Foro it. 1936, p. 55).

C. AP. BRESCIA, 13 Martie 1935

Testament. Legat. Casa cu mobilele și imobilele.

Legatul prin care se lasă eredelui o casă „așa cum se află cu toate cele mișcătoare și nemișcătoare” cuprinde orice lucrurile ale căror acte probatorii se află în casă (Giur. it. 1936, cru mobil existent, exceptându-se banii, creanțele și drepturile, I, p. 104).

D-nii colaboratori ai Revistei sunt rugați a trimite manuscrisele scrise numai pe o singură pagină și la rânduri rare, nu dese. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază și nici nu se păstrează la redacție.

Adresele prea telegrafice dând naștere la neprimirea la timp a revistei și chiar la rătăcirea numerilor trimise, d-nii abonați sunt rugați să comunice administrației adresele cât mai precise.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunei de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5 București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.